

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Ewangelizacja narodów — to prawdziwa kultura

Kościół w wezwaniu Mędrców do kołbleki Chrystusa widzi powołanie ludów pogańskich do Wiary. Wskazuje na to modlitwa i cała liturgia uroczystości Trzech Króli: „Boże, któryś dnia dzisiejszego ludom pogańskim Jednorodzonego Twojego — objawił za przewodnictwem gwiazdy”. Wezwanie całej ludzkości do wiary w osobie Trzech Mędrców dowodzi, iż Dziecię Jezus przyniosło pokój i zbawienie wszystkim ludziom dobrej woli.

Gwiazda wzywająca ludzi do Wiary Chrystusowej nie jest jednakowa dla wszystkich. Nie jest też jednakowy jej blask. Ale zawsze na tyle jasny i zrozumiały, iż ludzie dobrej woli mogą z łatwością poznać w nim znak powołania Bożego. Bóg w nieskończonej swej mądrości urozmaica ciągle swoje działanie, stosownie do czynnej i uprzedzającej miłości swojej, i do wymagań swojej sprawiedliwości. To też, podziwiając drogę Opatrzności, musimy zawołać z Apostołem narodów „O głębokości bogactw, mądrości i umiejętności Bożej, jakże są niepojęte sądy Jego i niedostępne drogi Jego.

Pierwszym i zasadniczym zadaniem Kościoła są interesy duszy, t. j. prowadzić ludzkość do Boga i przypominać jej nieustannie nadprzyrodzone przeznaczenie. Ale podnosząc i uszlachetniając duszę ludzką przez wartości wiary, Kościół św. rzuca tem samem trwałe podstawy prawdziwej cywilizacji i kultury chrześcijańskiej. Wiara jak wiadomo, natury ludzkiej nie niszczy, ale ją podnosi. Otacza troskliwą opieką ciało i władze duchowe człowieka, by go tem lepiej przygotować do wyższych rzeczy. To też misjonarze kałolnicy, których Kościół wysłał do krajów pogańskich, są prawdziwymi pionierami postępu.

W księdze pamiątkowej międzynarodowego akademickiego Kongresu misyjnego w Poznaniu w roku 1927 między innymi czytamy na str. 93 „Sieć organizacji misyjnej ogarnia dzisiaj świat cały. Na terenie Azji, Afryki, Ameryki i Oceanji istnieje w obecnej dobie około 67.000 placówek misyjnych. A każda placówka stała nową równocześnie ogniskiem, z którego nieustannie promieniuje wpływ prawdy i kultury. Wpływ ten sięga we wszystkie dziedziny życia. Zaszczepienie, czy rozwój kultury materialnej w zakresie uprawy roli, ogrodnictwa, hodowli bydła, rzemiosła i handlu — szerzenie oświaty za pomocą szkół elementarnych, czy wyższych naukowych instytucji — podniesienie higieny, zwalczanie chorób, udzielanie porady lekarskiej — tępienie zbrodniczych praktyk dzieciobójstwa, czy porzucania niemowląt — walka z niemoralnością i nierządem czy bezpośrednio, czy też przez wzmocnienie małżeńskiego węzła — łagodzenie plemiennych walk bratobójczych, usuwanie niewolnictwa i przetrząsanie obyczajów okrucieństwa czy rodowej jestwy — to główniejsze przejawy nieustannej pracy kulturalnej i społecznej, opartej zawsze i przede wszystkim na moralnym uszlachetnianiu ducha pogańskich tubylców.

„Tak więc misjonarz, lecząc ciało, czy ucząc gospodarki rolnej, usiłuje zawsze dotrzeć do duszy tubylców, podnieść ją i uszlachetnić, wzbudzić w niej prawdziwe ludzkie uczucia, bo wie, iż trwała cywilizacja musi być przedewszystkiem ewangelizacją ludzkiego ducha.

Dotykamy tutaj jądra rzeczy, podajemy zarazem klucz do zrozumienia jej w jej swoim rodzaju zagadki, że tam, gdzie wszelkie wysiłki kolonizatorów, nośących ze sobą wszelkie zasoby nowoczesnej kultury materialnej, wleciała mizerne wyniki. — tam cywilizacyjna praca apostołów wiary stokrotnie wydaje owoce. Wszak cywilizować można jedynie człowieka, a człowieka trzeba stworzyć przez zaszczepienie w jego duszy nieśmiertelnych — z a s a d, na których się rozwija kultura ducha.

Każdy wierzący, który niewiedzący, ale

znający choć trochę nadprzyrodzoną oraz doczesną kulturalną i cywilizacyjną działalność Kościoła katolickiego w świecie, musi ze czcią skłonić głowę przed tą czcigodną i nieustrudzoną instytucją Boską, musi uznać siłę i moc wiary Chrystusowej. Wezwanie do wiary jest niezwykłym dobrodziejstwem Boga. Mieści ono w sobie nadzieję powołania do wiekistej szczęśliwości.

TRZECH KRÓLOWIE.

Przybyli do Pana Trzej Królowie,
Hiel, nono z dalekich dziesiąt kraj,
Z koronami złotymi na głowie,
Paułi purpurę, gronościaki,
Niosą w szkatułce mirre, złoło,
Z wonnem kadzidłem serca dary,
Wielkość przykleka przed błędotą, —
Oddaje Bóstwu serc ofiary.

Polska nasza też łaskę od Boga otrzymała. Poszła za gwiazdą wiary i dziś stoi

w szeregach chrześcijańskich cywilizowanych i kulturalnych narodów. Winna być za to wierna temu wysokiemu wezwaniu, winna też godnie odpowiedzieć szczeremu zadanu, które wytknął jej Bóg, wstrząsając ją do bytu politycznego.

Wiara była dla niej, i jest dotychczas, je dyna ostoją. Ale wiara nie jest tylko piękną teorią i tradycją. Wiara jest życiem, a życie rodzi się tylko z życia. „Wiara bez uczynków martwą jest... Sprawiedliwy mój z wiary żyje” czytamy w Pismie św. Tyle razy podczas świąt spoglądamy w Kościołach na Najświętszy Sakrament, tyle razy śpiewamy w radosnych kołędach „Gloria in excelsis Deo”. To zbliże nie się do eucharystycznego Jezusa w ołtarzach winno być dla nas sposobnością do złożenia Boskiemu Dzieciatku naszych najlepszych postanowień i pragnień.

Świat dzisiejszy jest ubogi w prawdziwe ideały. Utracił je i zgubił z przed oczu przez laicyzm, naturalizm i materjalizm. Jeśli nie chcemy zginać, musimy prawdziwe ideały czerpać z wiary Chrystusowej; ideał ofiarnej miłości i poświęcenia się sprawie Bożej oraz sprawie bliźnich, ideał chrześcijańskiej rodziny, ideał chrześcijańskiego wychowania i pożywania, ideał chrześcijańskiej sprawiedliwości. Te i tym podobne ideały powinny nam przyswiecać na firmamencie życia naszego. Są to gwiazdy, które Chrystus światem wiary swojej zapalał w sercach ludzkich i przez nie odradza świat. Epifania, czyli objawienie się bóstwa Jezusa Chrystusa trwa nadal i odbywa swoją królewską podróż po przez wieki i narody.

„Szczodry dzień”
Dzień świąteczny Trzech Króli, jako i poprzedzający go wieczór, szczodry był dawniej zwany, bo w tym czasie (jak mówi Gołębiowski) najwięcej rodzice dzieciom, gospodarze czeladzi, moi sąsiadom, parafianie plebanom rozdawali kołendy.

W obrządku łacińskim do zwyczajów dnia tego należą święcenie ziłoty, miry i kredy, którą to kredą po wielu domach pisał na drzwiach rok i pierwsze głoski imion Trzech Królowi: Kacper, Melchior, Baltazar.

Ł. Gołębiowski mówi: „W dniu tym kładziono zwykle na ołtarzu ziłoto, mirę i kładzido, które kapłan poświęcał; przydawa no do tego i kredę. Król Jan Kazimierz miał zwyczaj wtenczas ofiarować gatunek wszelkiej roku bitej monety. Inni pospolicie kremnickie czerwone — złote (dukaty) z wizerunkiem N. Panny temu obrządkowi gwoli starali się nabyć, jeśli być mogło z poprzedniego roku i ciąg iąg przez całe utrzymywali życie. Kogo nie starczyło na ziłoto, kładł srebrny także pieniądz natomiast (albo węgierskie trojaki) i z błogosławieństwem rozdawał je potomstwu swojemu. Ziłotem święconem określano szyję na ból gardła — kadzidłem i mirą nakładano domy, obory, bydło chore — kredą proboszcz kołendując, właściciel albo dyrektor domowy pisał na każdym uszaku (węgiel) mieszkalnego domu, stodoły, spichlerza i obory litery G. M. B. tudzież rok (Gaspar, Melchior i Baltazar)”.
„W domu, na końcu obiadu roznoszono ciasto którego tyle sztuk było, ile osób przytomnych; w jednym z tych ciast znajdował się migdał. Kto z migdałem ciasto otrzymał, królem też rodzinny został i królom mianował, ofiarując jej kosztowny wieniec; lub piękny bukiet z prawdziwych, starannie przygotowanych (co powinności było ogrodników, mimo niestosowną rolę porę) lub sztucznych kwiatów. Jeśli znaczna była liczba osób pici obojga, jeden pomszek ciast rozkoszono natenazca mężczyznom, drugi kobietom, a los zarówno króla jak i królowę stanowił, ł. j. obdarzał migdałem. Wszyscy pili ich zwiłoci, część im oddawali i w rodzinie

Wigilia w „bezbożnej” Moskwie

(Korespondencja z Moskwy).

Śnieg poprzez zasłonę dymów fabrycznych i wielkomięjskich spada na ziemię bezkształtny i brudny. Wtuleni w formy, przypominające kształtem ubrania, opatuleni tobołami kozuchów, watówek i chałatów, przemysłają liczni przechodnie po pod ścianami moskiewskich kamienic z wyrazem zszarzałej, bolesnej obojętności. Śnieg wali gęsto, zaciera wnet ślady i osypuje tych dążących ku niewiadomemu — przechodniów, towarzysząc im do kofci ka ich dzisiejszej wędrówki. Idę w tym tłumie, ciekawcy: dokąd to „proletariat” moskiewski w wieczór wigilijny nadają... Gromady, zwłaszcza kobiet podają się do sęborów i cerkwi, większe i liczniejsze przewidują mężczyźni — dają do lokalów klubowych. To „ludzie partyni”! Okręgo wy centralny komitet organizacji bezbożniczej urzędza dziś „świętówkę proletariacką”, na którą obok tremfistów i blaznow popolitych, występują błazny inne. Ci w bezwstydzie nieograniczonej, pokazywać będą „szopkę bezbożniczą” i t. d., jak głosi wielki afisz, zapraszający gawiedź na sarabandę, która mu „cieszyć wzrok” plugawemi tańcami i „bawić” ohydne mi dowcipami i rozpasaniem kupletami.

Tamci, zdążający do cerkwi idą, zaskakając zęby, bladz i jakby zaleknieni. So bor patriarchy przepelniony. Zwołennicy „żywej cerkwi” (lojalnej) w stosunku do „Sowieców” obchodzą dziś Narodzenie Pańskie, według „nowego stylu”. Obrzędom tym brak dawnego przepychu i oryginalności, przyciągającej; niegdyś licznych turystów i cudzoziemców swoją egzotyką. Cerkiew sowiecka nie popierana przez państwo, zdana na ofiarności wiernych, nie jest w stanie ze skromnych funduszy święcić i radować oczy ludu; jak dawniej za czasów caratu. Ubogo tu teraz i o dziwo, bardziej „chędogo”, zwłaszcza, że i

ludzie zazwyczaj tak zahukani i niezwracający uwagi na swój ubiór, obecnie przy byli ubrani we wszystko, co mieli najlepszego i najładniejszego.

Więc oto, tuż przy „carskich wrotach” zasiadł na ziemi jakiś starzec przybrany w... chustkę kobiecą, tam, na srodku cerkwi... kłęczący, bijąc czołem o ziemię brody „mużyk”, otulony w brezent angielski, którym zazwyczaj pokrywają transporty samochodowe, ówdzie babina z gromadką dziecł stłoczonych i wystraszonych.

Oczywiście większość zgromadzonych wyglądem zewnętrznym stara się upodobnić do tej stariej, przedwojennej publiczności moskiewskiej, ale z różnym skutkiem to wypada. Dostownie: niema tu człowieka, któryby nie postadał na sobie, w swoim stroju czegoś mniej, lub więcej „oryginalnego”; co już nawet nie jest dla nikogo ani dziwnem, ani niezrozumiałem, ani rażącym.

Ludziska się postroiłi na wielkie święto w co kto miał najlepszego i rawet nie widzą śmiešności w tym swoim „wysitku” świątecznym. Modlą się żarliwie i na ogół bardzo spokojnie. I inaczej niż za dawnych lat. Dziś już nie biją czołem „pokłonów” tak charakterystycznych w epoce przedrewolucyjnej. Može i dlatego, że — niewolno. Mnie się zdaje, że naogół obywatelowie sowieccy mniej teraz zwracają uwagę na formę i rytuał, więcej natomiast przykładają wagi do treści wewnętrznej modlitwy.

Widać to po skupionym wyrazie twarzy i zachowaniu się publiczności. Pobożność wzmożła się poważnie, czego dowodem, że mimo systemu sowieckich „pięciogodzinówek” pracy, robotnicy i chłopcy świętują nitylko przymusowy szós ty dzień odpoczynkowy, lecz i pochicu święcą również niedzielę.

Wiele to mówi o całej akcji bezbożniczej. H. S.

nie tej trwał rok cały ich panowanie".
Wójcicki powiada: „Zwyczaj obierania króla migdałowego czyli grochowego był i jest po części zachowywany w Polsce, osobliwie u możniejszych. Rozdaję ciasta zebranej drużynie; komu się ciasto z migdałem w niem ukrytym dostanie, ten królem zostaje, biesiadę sprawi musi i nowe ciasto z migdałem dla nowego króla. Król migdałowy oddaniem wiązki kwiatów dobieierał sobie królowę; stąd dziś w wielu miejscach bukiet jawnie ofiarowany zastępuje ukryty migdał”.

Jest u Mazurów przysłowie:
Królowie pod szopę —
dnia na kurza stopę.
W przededniu i w święto Trzech Króli ehodzili i chodzą dotąd żacki, jak czytamy w Kolbergu, po domach z latarnią w kształcie ruchomej gwiazdy, śpiewając kolendy.

Wychowanie fizyczne robotnic fabrycznych.

W związku z akcją wychowania fizycznego wśród kobiet zatrudnionych w przemyśle, podjęta przez Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w porozumieniu z ministerstwem opieki społecznej, główny inspektor pracy wydał specjalną instrukcję dla inspektorów okręgowych i obwodowych.

W instrukcji tej podkreślone jest, że wychowanie fizyczne pracownic fabrycznych należy traktować, jako akcję profilaktyczną, mającą na celu ochronę zdrowia robotnicy i higienę jej pracy. W celu prowadzenia akcji wychowania fizycznego wśród robotnic fabrycznych przydzielone będą do fabryki przez okręgową urzęd W. F.; P. W. specjalne instruktorki. Za najwłaściwszą formę powszechnego wychowania fizycznego robotnic uznano organizowanie codziennych ćwiczeń w fabrykach podczas specjalnych krótkich przerw w pracy; na ćwiczenia te wykorzystane mogą być również częściowo przerwy obiadowe, o ile robotnicie pozostają na tych czas w fabryce. Jeżeli ćwiczenia codzienne nie dają się zrealizować, konieczne jest urządzanie ich przynajmniej dwa razy w tygodniu po godzinie.

Instrukcja podkreśla, że przerwy w pracy z powodu ćwiczeń nie odbijają się ujemnie na interesach fabryki, gdyż odprężenie psychiczne i fizyczne skutkiem tych ćwiczeń zwiększy niewątpliwie wydajność pracy robotnic.

LEKARZ DENTYSTA A. PAROZYNSKI
ul. Ś. Aleksa Nr. 29 m. 8.
Przyjmuję od godz. 10—11 od 3—5.

PRZEZ NIEBIESKIE OKULARY. :: :: ::

Tegoroczny karnawał jest bardzo krótki, gdyż już w połowie lutego kończy swój beztrudny żywot, może więc i dlatego, jak się daje tu i ówdzie słyszeć, zapowiada się bardzo... tafiucjąco. Z tej też prawdopodobnie przyczyny w Sylwestra, pomimo, że było kilkadziesiąt zabaw, wszędzie było pełno, wszędzie brakło dla tafiuczających miejsca, bo każdy chciał sobie użyć i natanąć się do syta. A jak kto jeszcze sobie trochę więcej podpił monopolki, to mimowoli i chęci rozdawał w tańcu sturzańca na prawo i lewo, z czego znów w niektórych wypadkach dochodziło do obustronnego niezadowolenia lub też do nowych okazji stawiania kolejek przy bufecie. I w tych wypadkach był to najlepszy środek na wszelkiego rodzaju usterki sylwestrowskie, bo taki tancerz jak już miał za sobą kilka kolejek, to i damę mocniej trzymał i chociaż mu kto kółkiem pod brodę zajechał, momentalnie zapomniał jak winowajca wygląda.

— Mnie, panie, nie nowina te nowocześnie tańce — przechwał się do mnie jeden z zapalonych tancerzy, którzy mnie, moją i swoją tancerkę przez cały czas foxtrotta deptał, potracał i „najeżdżał” do tego stopnia, że musielimy zaprzestać miłego tańca. A gdy za naszym przykładem poszła i jego dama, począł nas przeproszać, a już panie to z taką gorliwością, że będąc nie obawie, żeby od całowania rązek nie skończył na buzi, musiały ku mojemu zmartwieniu czempredziej opuścić narazie nasze towarzysztwo.

— Przepraszam, — rzekłem, gdyśmy już nanow wyplił po trzy i znów napelniono nasze kieliszki — że pozwolę sobie zauważyć, ale pan daleko wprawniej pije niż tafiucy.

5- KAWA

6- KAWA

8- KAWA

15- HERBAT

25- HERBAT

40- HERBAT

Mydło Kollontay z pralką jest lepsze...

Prosimy związać „PRALKA”

Niech Szanowna Pani nie da się wprowadzać w błąd pozorna taniością. Rzeczy najlepsze są w praktycznym użyciu jednak najtańsze. Podobnie jak istnieją różne gatunki herbaty i kawy, tak też istnieją różne gatunki mydła. Mydło „Kollontay z pralką”, zawierające glicerynę, kosztuje być może 30 groszy więcej niż tak zwane „tanie” mydła, natomiast jest conajmniej o całego złozonego więcej warte. Nie dajcie sobie narzucąć kawałka innego mydła równej wielkości jedynie dlatego, że jest nieco tańszy. **Pozory mylą! Mydło „Kollontay z pralką” jest jednak tańsze, bo jest lepsze.**

Zaniepokojenie we Francji rozmowami rzymskimi.

Paryż. — Prasa francuska nie ukrywa zaniepokojenia z powodu konferencji rzymskich Musoliniego z sir John Simonem. Dowodem tych obaw są pewne głosy prasy faszystowskiej z reguły odzwierciadlające poglądy rządu włoskiego, które zapowiadają, że Mussolini będzie usiłował nakłonić sir John Simona do podjęcia wspólnej i energicznej interwencji celem uzyskania zgody Francji na częściowe dośbrojenie Niemiec.

Korespondent rzymski „Journal des Debats” pisze, że Włochy uczynią wielki wysiłek, by wtoczyć z Anglii i Niemiec front wspólny, dyplomatycznie silniejszy, niż front Francji i Małej Ententy. Zarówno ten dziennik, jak i „Temps”, zwracają uwagę w swych korespondencjach na ustęp artykułu „Giornale d'Italia”, iż

gdyby Francja i Mała Ententa chciały wywołać wojnę przeciwko Niemcom z powodu naruszenia traktatu wersalskiego, to spotkałyby się z reakcją wroga całego świata, zdrowego na umyśle, a w pierwszym rzędzie Włoch i Anglii. Ta ukryta pogroźka charakteryzuje ton obecnej prasy włoskiej. Zjawiają się w nim wyraźne niecierpliwość Mussoliniego, który pragnie narzucić się Francji i Niemcom za pośrednika, aby przez wzmocnienie sił zbrojnych Niemiec stworzył lepsze warunki do rewizji granic. Wzmaniaż za ustępstwa Francji Mussolini obiecuje uzyskać od Hitlera pewne obniżenie żądań niemieckich w zakresie wysokości liczebnej wojska. Mussolini uważa 300.000 armię niemiecką za wygórowaną.

—!—

Przepowiednie na rok 1934 Co mówi Anglik i Francuz.

Horoskop dla roku 1934-go, już panującego nam łaskawie, postawił znany we Francji wroźbita, Privat, oraz Anglik, Edward Brown. Privat odczytuje przyszłość z gwiazd, Brown z kryształów. Przepowiednie Francuza nacechowane są głębokim pesymizmem, Anglika — różowym optymizmem.

Privat wyczytał z układu gwiazd niezbyt pomyślny horoskop dla Francji. Kryzys rolny pogłębił się wybuchną strajki i buntury chłopskie. Z układu Księżyc-Neptun wroży Privat, iż skrajna lewica i skrajna prawica wzrosną i wzmocnią się. Położenie Uranusa i Neptuna pozwala wnioskować o pogorzeniu się sytuacji politycznej. Można też przewidywać klęskę głodu w wielu krajach. Jeden z panujących monarchów w Europie zachoruje obłożnie i — być może — umrze. W kwietniu konstelacja Marsa i Uranusa spowoduje groźne zaostrenie się sytuacji na Dalekim Wschodzie. W lecie wybuchnie we Francji i w Anglii szereg wielkich skandalów finansowych. Niemcy oczekuje szereg przykrych niepowodzeń; przeciw rządowi Hitlera wystąpią robotnicy i ary stokracja, ale narazie bez powodzenia. W innych krajach sytuacja nie ulegnie poprawie na lepsze. W Ameryce wzrośnie ruch rewolucyjny i bezrobocie, będąc popelnione zamachy na kierowników rządu.

Inaczej niż Privat wyobraża sobie Brown wydarzenia w roku 1934-ym. Według niego rok ten zaznaczy się aktem się zbliżenia między Francją a Anglią i odrozdzeniem Entente Cordiale. We Francji demokracja da sobie radę z trudnościami, które się piętrzą przed nią. W Stanach Zjednoczonych dokonany będzie doniosły wynalazek biologiczno-odżywczy, który przyczyni się do rozwiązania kwestii żywienia bezrobotnych i do na prawy sytuacji na całym świecie. Niebezpieczeństwo wojny osłabnie i straci na siłę w drugiej połowie roku. W Niemczech rząd Hitlera straci na siłę i na zaczekaniu a przez to przestanie być groźną dla pokoiu. Austria obroni zwycięsko swoją niezawisłość państwową, a jednocześnie wzrosną szanse Habsburgów objęcia władzy w tym kraju. W Rosji zostanie odkryty i unieściowiony w zarodku zamach na Stalina.

Takie są oto przepowiednie na rok 1934 Pesymisci i optymiści mają duży wybór i jednakowe szanse. M.

Czy jesteś już członkiem Tow. Pop. Bud. Publ. Szk. Powsz.

— A co, prawda? Wszystko trzeba umieć, — odrzekł z całem zadowoleniem. — Widzi pan — zaczął znów mój kompan, gdyśmy wiali w siebie 4-ty — dawniej w takiego Sylwestra pilo się szampana, a teraz własna państwowa monopolka. Czy to się robi racy, — popierania wytwórczości krajowej”, czy też dla tej prostej przyczyny, że monopolka nie mniej szkodzi, a taniej kosztuje, dość, że ma się to błogie zadowolenie i tę pewność, że akcja popierania wytwórczości krajowej musi się bezwzględnie oprzeć na obywatelu, świadomym możliwości produkcyjnych swego państwa, któremu nie są obce zagadnienia gospodarcze.

Takiego obywatela, takiego konsumenta trzeba odpowiednio i w całym tego słowa znaczeniu uszanować...

Ale jak tu można sobie dobrze podpić, chociażby tylko na powitanie Nowego Roku, kiedy artykuły i wyroby monopolowe wcale jakoś nie chcą się dostosować do ogólnej niżki cen i są tak niedostępne dla ogółu konsumentów przy dzisiejszych zarobkach, że nawet sam rząd nie wie, ile na tem stracił.

A w tem wszystkim są jakies specjalne kombinacje, których tak nie może na sobie spokojnie przyswoić, jak ostanniego wzrostu przywozu do naszego kraju takich artykułów, jak pszenicy o 82 procent i śliwek o czterdzieści procent.

Tedy wiadomo już od pół roku, że zarówno ceny cukru jak i wyrobów monopolu tytoniowego mają być obniżone, a wciąż po gazetach pokutują — co do tego — zaprzeczenia. Ale mniejsza o wodkę i papierosy, chociaż i te stanowią poważną treść w życiu człowieka, to jednak cukier, na reklamę którego wydano dziesiątki milionów złotych, już dawno powinien dla dobra spraw społecznych, dla zmniejszenia głodu tysię-

cznych rzesz bezrobotnych, poważnie potanieć.

Bo cóż nam z tego, że angielskie świnie doskonale się tuczą naszym cukrem, sprzedawanym dla nich po kilkanaście groszy za kilo, kiedy go naogół dziecko polskie nie widzi.

Jest w Częstochowie lekarz, który co rok o tym czasie nawołuje nas do „walki” z gruźlicą, przypomina nam, że w Polsce umiera rocznie na gruźlicę około 100 tysięcy ludzi, chorych zaś na tę straszna chorobę ma być conajmniej 10 razy tyle, a więc około miliona ludzi, czyli co 30 nas bliźni, to suchotnikom. W danym wypadku idzie o to, żeby zarówno Częstochowa jak i powiat podczas „Dni przeciwgruźliczych”, które obecnie potrwają do 10 b. m. włącznie, nabyły jak największą ilość „nalepek przeciwgruźliczych”.

Oczywiście u nas jest niedza, czego najlepszym dowodem, że w dzisiejszego Sylwestra tylko na dwóch balach, gdzie „szaleje Częstochowa”, leje się szampan, a reszta pije polską sznapę, ale niema takiego człowieka, któryby nalepkę przeciwgruźliczej nie kupił. Ale cóż z tego, jeżeli nawet ze sprzedaży nalepek osiągniemy tę samą sumę, co w roku zesłamy, to jest 2993 zł. i 90 gr., będzie to tylko kropla w morzu, która lekarze obrócą na doraźną pomoc lekarską schorzałym gruźlikom wtenczas, kiedy im tak, jak pomocy lekarzkiej, potrzeba natychmiast właściwego odżywiania i lepszego powietrza.

Czy to nie jest prawdziwa tragedia? Boć na taką pomoc, na walkę z gruźlicą konieczne są wielkie fundusze. Ale jeżeli społeczeństwo jest kompletnie biedne, a skarb Państwa też nie rozporządza odpowiednimi sumami, to niech przynajmniej to, co mają za pódarmo zjeść świnie angielskie i jeszcze wytworzą nam za to konkurencję na bekony

polskie, — zostanie przeznaczona na dożywanie wynędzniałej głodem i chorobami ludności polskiej. Bardzo być może, że wyzbycie się tych cukrowo-świńsko-angielskich kombinacji nie przypadałoby do gustu naszym baronom i cukrowym, to jednak byłoby ciekawie takie zestawienie lekarskie, ile też potrzebą kilogramów miesięcznie cukru na niezbędne spotrzebowanie przez organizm ludzki tego środka odżywczego dla wszystkich bezrobotnych naszego miasta i powiatu częstochowskiego, między którymi z powodu niedzy, głodu i niehygienicznego zamieszkania, napewno jest najwięcej dzieci i młodzieży, zagrożonych gruźlicą.

Jeżeli więc wydano w naszym kraju dziesiątki milionów złotych na spopularyzowanie tylko tych dwóch wyrazów „Cukier krzepi” i ze sier wiodły lekarskiej nie odeszwał się przeciw temu ani jeden głos protestu, to już wszyscy musimy wierzyć, że kartel cukrowy co do tego nie pominął się z prawdą.

Wobec tego dajmy biednym polskim dzieciom i ich karmiącym matkom należną im ilość cukru, a przyczynimy się tem samem do pokrzepienia ich ciała i większej odporności przeciwgruźliczej.

Dajmy za cenę taką, jak dla świń angielskich, cukru ludności wsi polskiej i robotnikom miejskim, a przekonamy się o błogostawionych skutkach takiego zarządzenia.

Bo sprawa cukru i jego spożycia w kraju, którego ani chłop, ani robotnik polski niemał przez cały rok nie widzi, jest tak doniosłego znaczenia, że nad tem nie należy przechodzić do porządku dziennego.

— Rozpoczynamy dziś Nowy Rok — kończy mój rozmówca — zaczynamy więc wykulać nowe, — lepsze życie i gospodarze.

USPOKÓJ NERWY.

Dla zdrowych i chorych
„MERIDIOL”

Jest prawdziwym dobrodziejstwem przy bólach dolegliwościach. Meridiol używają miliony, bo wnoszą do każdego domu pomoc i ukojenie. Doskonale to środek do masażu do nieograniczonego ciała i odświeżania jamy ustnej, niezbędny w domu, w podróży i przy szpicie. — Wszędzie do nabycia.

TELEGRAMY

POWSTANCI U BRAM PEKINU.

Lodyn. — Wedle ostatnich doniesień z Dalekiego Wschodu, ruch powstańczy rozszerzył się poza granice prowincji Fukien i objął również prowincję Dżehol i Dżubaj. Wojska powstańcze posuwają się szybko w kierunku Pekinu, gdzie panują nastroje paniczne. Wojska rządowe gotują się do decydującej walki, która ma być rozegrana w najbliższych godzinach. Nad Pekinem pojawił się wczoraj wielki japoński samolot bombowy, który kilkakrotnie okrążył miasto, poczem odleciał w kierunku Mukdena.

W chińskich kołach rządowych panuje przekonanie, że ruch powstańczy popierany jest wydatnie przez Japonię, która w ten sposób chce ułatwić przyszlenu cesarzowi Mandżurji Puyi rozszerzenie granic jego państwa.

Japonia chce wojny z Rosją

Londyn. — „Daily Express” donosi z Tokio że nastroje wojenne w całej Japonii potęgają się z dnia na dzień, a koła wojskowe coraz bardziej prą do wypowiedzenia wojny Rosji sowieckiej. Prasa, stojąca na usługach sfer militarystycznych, bezustannie alarmuje opinię publiczną wiadomościami o bliskim ataku ze strony Rosji, wskazując w szczególności na niebezpieczeństwo, jakie grozi Japonii ze strony sowieckiej floty powietrznej, skoncentrowanej

Potworne siły Niemiec rosną

Paryz. — „Wprowadzenie dwuletniej służby wojskowej we Francji jest jedynym możliwym do przeprowadzenia zabezpieczeniem 40-milionowej Francji, za groźne zbrojeniami 65-milionowych Niemiec”. Do takiej konkluzji dochodzi jeden z najlepszych znawców spraw militarnych gen. Niessel w sensacyjnym artykule, poświęconym zbrojeniom niemieckim, który zamieścił wczoraj najpoważniejszy tygodnik paryski „Revue des Deux Mondes”.

Siedem dywizyj Reichswehry — pisze gen. Niessel — może w kilku dniach przeobrazić się w 21 dywizyj piechoty, lepiej zorganizowanych niż armia niemiecka w 1914 roku. Sama policja może dostarczyć

Niemcom w chwili mobilizacji 70,000 oficerów. Według gen. Niessela niemieckie organizacje sportowe kształca dziś wojskowo 6 milionów ludzi, z czego ponad pół miliona przypada na związki strzeleckie. Niemcy są dziś w możności zmobilizowania w odpowiednim momencie armii złożonej z 1,270,000 ludzi. Na skutek wyszkolenia wojskowego w obozach pracy cyfra ta powiększa się z każdym dniem.

Artykuł gen. Niessela, który wypowiedział podobne ostrzeżenia w licznych innych ankietach, wywołał we Francji olbrzymie wrażenie tak że względu na autorytet gen. Niessela, jak i ze względu na jego pierwszorzędą argumentację.

NAWRÓCENIE SIĘ CÓREK AMBASADORA SATO.

Paryz. — „Echo de Paris” donosi, że obie córki nowomianowanego ambasadora japońskiego w Paryzu, Sato, który do niedawna był ambasadorem w Brukseli, przeszły na katolicyzm. Ceremonii chrztu świętego dopełnił nuncjusz apostolski przy dworze belgijskim, mgr. Micara. Ojciec św. nadesłał depeszę z błogosławieństwem apostolskim. Córki ambasadora zmieniły religię za zgodą rodziców. „Echo de Paris” wskazuje, że w wyższych sferach japońskich katolicyzm czyni bardzo szybkie postępy.

ŚMIERĆ LORDA CHURCHILLA.

Londyn. — Zmarł w wieku lat 69 wskutek zapalenia płuc lord Churchill. Był on prezesem rady nadzorczej British Overseas Banku i niedawno na zebraniu akcyjnym narzuścił tego banku wygłosił bardzo żywe dla Polski przemówienie o sytuacji gospodarczej w Polsce, które zwróciło u-

wałę City i wywołało bardzo dodatnie dla Polski warunki w City londyńskiej. Lord Churchill był również prezesem wielkiego towarzystwa kolejowego zachodniego koleji angielskich. Był on krewnym znanego polityka i parlamentarzysty Winston Churchilla.

SPŁONEŁA GALERIA OBRAZÓW.

Londyn. — Z Ottawy donoszą o pożarze słynnej galerii obrazów przemysłowca Gleasona. Pastwą płomieni padł szereg cennych malowideł, a między innymi obraz Van Dycka „Chór anielski”. Straty wynoszą kilkaset tysięcy dolarów.

Nowy kościół. We wsi nadgranicznej Makoszowce (pow. Kępno) odbyło się w tych dniach uroczyste poświęcenie nowowbudowanego kościoła. Konsekracji kościoła dokonał osobiście J. E. ks. kardynał prymas Hiłond.

nej we Władystok.

Jedno z pism zamieszcza artykuł ministra wojny gen. Araki który domaga się wręcz natychmiastowego zaatakowania Rosji, zanim Sowiety będą całkowicie przygotowane do akcji wojennej.

Stronnictwo wojskowe żąda natychmiastowego zajęcia wszystkich prowincji wschodnio-syberyjskich, aby w ten sposób odciąć Rosję od Pacyfiku.

—(o)—

DYMITROW MIANOWANY „CZERWONYM GENERAŁEM”.

Moskwa. — Rząd sowiecki postanowił zamianować jednego z oskarżonych w procesie o podpalenie Reichstagu, Bułgara Dymitrowa „czerwonym generałem” i zaprosić go do obrania Moskwy za swą stałą siedzibę. Równocześnie powziął za rząd miasta Moskwy jednogłośnie decyzję w sprawie nazwania jednej z ulic Moskwy ul. Dymitrowa.

Polska i Sowiety gwarantują niepodległość państw bałtyckich

Londyn. — „Daily Herald” przynosi sensacyjną wiadomość, że sowiecki komisarz spraw zagranicznych Litwinow, przedłożył rządowi polskiemu obszerny projekt nowego uregulowania systemu bezpieczeństwa w Europie wschodniej.

Zasadniczym celem nowego projektu jest ochrona państw wschodnio-europejskich przed niemiecką polityką ołenzywną.

Według projektu sowieckiego Rosja i Polska mają zagwarantować wspólnie niezależność i nienaruszalność czterech państw bałtyckich, mianowicie Finlandji, Estonji, Lotwy i Litwy.

Angielski dziennik uważa za pewne, że rząd polski przyjmie propozycje sowieckie, która ponadto przewiduje pojednanie pomiędzy Polską i Litwą.

ON WAM ŚWIATŁO ZASŁANIA

Nie wierzcie jego kłamstwom o „ciemności” prądożerczych żarówek.

Prądożerca niweczy Wasze oszczędności, pochłaniając w nadmiernych ilościach prąd i kradnąc nadomiar zlego połowie światła, za którego zapłacićcie. Fotometr dowiódł, że pełnowartościowe żarówki Philipsa nie posiadają prądożercy i dają pełną wartość za Wasze pieniądze.

Fotometr posiada komórkę fotoelektryczną i jest przeznaczony do porównania zużycia prądu i wydajności światła dwóch dowolnych żarówek.

ŻARÓWKI PHILIPSA CHRONIA WASZE OCZY — DZIAJA O WASZA KIESZEN

BOLE REUMATYCZNE LUMBAGO ISCHIAS

oraz wszelkie Nerwobóle łocy i Koł światłowej sławy SAPHENTHOL „MATULI”. Najwyższe odznaczenia na wystawach w Londynie, Paryzu, Wiedniu, Marsylii i t. d. Już jednorazowe użycie s p r o w a d z a znaczną ulgę. Do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych

TITULESCU W DRODZE DO BUKARESTU.

Wiedeń. — Min. Titulescu, który wyjechał w środę ze St. Moritz, w powrotnej drodze do Bukaresztu przybył w czwartek do godz. 9.05 na dworzec zachodni do Wiednia i ruszył natychmiast santonką w dalszą drogę.

Na dworcu policja wiedeńska poczyniła daleko idące środki ostrożności, zwłaszcza ze względu na obiegające od kilku dni pogłoski o planowanym na min. Titulescu zamachu ze strony emisariuszy „Gwardji Żelaznej”.

Jeszcze jedna wiadomość o polsko-niemieckim pakcie o nieagresji.

Londyn. — „Daily Herald” przynosi dziś w depeszy swego korespondenta berlińskiego sensacyjne brzmiącą wiadomość, że kanclerz Hitler zamierza w najbliższej przyszłości wystąpić pod adresem Polski z propozycją zawarcia paktu o nieagresji.

W pakcie tym — wedle informacji „Daily Herald” — rząd Rzeczy miałby ogłosić całkowitą rezygnację z wszystkich pretensji do ziem polskich, a w szczególności do Górnego Śląska i ziem pomorskich, pod warunkiem jednak, że Polska zobowiąże się ze swej strony do zaniechania wszelkiej interwencji na wypadek, gdyby Niemcy w przyszłości zamierzali rozszerzyć swe terytorjum kosztem obszarów niepolskich w północno-wschodniej Europie.

Powyzsze rewelacje dziennika angielskiego — aczkolwiek brzmią one dość fantastycznie — wywołały w berlińskich kołach politycznych niemale poruszenie.

W godzinach południowych ukazał się poturudowany komunikat niemieckiego urzędu dla spraw zagranicznych, który kategorycznie demuntuje tę wiadomość, oświadczając, że jest ona pozbawiona wszelkich podstaw.

KOLONIE ŻYDOWSKIE W ANGOLI.

Londyn. — „Daily Herald” donosi, że rząd portugalski gotów jest otworzyć Angole, kolonie portugalską w zachodniej Afryce, dla kolonizacji żydowskiej. W związku z tem, przygotowawany jest projekt stworzenia osiedli żydów, zbiegów z Niemiec w Angoli. Żydzi ci musieliby przyjąć obywatelstwo portugalskie i służyć w armji portugalskiej. W najbliższym czasie delegacja żydów, zbiegów z Niemiec, udać się ma do Angoli, celem zbadania warunków kolonizacyjnych. Warunki te mają być naogół korzystne, albowiem rząd portugalski gotów jest przyjąć kolonistom z pomocą finansową, udzielając pożyczek zarówno na budowę osiedli rolnych, jak i rozmaitym gałęziom przemysłu.

WIELKIE OSZUSTWO WALUTOWE.

Czerniowce. — Wielką sensację w Czerniowcach wywołała sprawa wykrycia oszustwa walutowego na olbrzymią kwotę 15 milionów lei, w którą zamieszanych jest wiele znanych w mieście osobistości. Osuści obiecywali swoim ofiarom nielegalne przewiezenie pieniędzy przez granice, deponowali je u będącego z nimi w zmwowie notariusza, a następnie szantażowali tych, którzy wpadli im w ręce, groźbą zrobienia doniesienia do prokuratora.

Po straszliwej katastrofie 122 górników bez ratunku w płonącym szybie.

Praga. — Katastrofalny wybuch gazów podziemnych w kopalni „Nelson III” rozrasta się do rozmiarów największej katastrofy górniczej, jaka się wydarzyła w Czechosłowacji w ciągu ostatnich 50 lat. Wszystkie urządzenia kopalniane na powierzchni zostały zniszczone. Wybuchy wewnątrz płonącego szybu rozszerzają się na sąsiednie szyby, które są między sobą połączone korytarzami. Oba istniejące zjazdy do płonących szybów zostały całkowicie zasypane. Akcja ratunkowa jest bardzo utrudniona na, ponieważ trujące gazy stale uchodzą. Siła wybuchów podziemnych była tak wielka, że szyby wszystkich domów, znajdujących się w pobliżu, zostały rozbite. Nad terenem katastrofy widoczna jest łna, którą można obserwować z pro-

KURSY GIMNAZJALNE

stałojące od Jęku lat
prowadzone przez zespół dyplomowanych profesorów szkół średnich przyjmują zapisy kandydatów (tj) na nowe półroczcie szkolne. Przynajmniej w zakresie 7-mlu oddz. Szkoły Pows. i gimnazjum. Specjalne grupy dla analfabētów i początkujących. Nauka w godz. wieczornych.

Opłata miesieczna niska.
Dla pp. wojskowych, urzędników państwowych i bezrobotnych. Opłaty nie kauce. Czynna od 6-7 wiece Kościuski 8 (okopal. Ligowoz. bram)

mięniu kilkunastu kilometrów.

Na terenach kopalni rozgrywa się tragiczne sceny. Gruby budynków kopalnianych otoczonych są kordonem kilkuset żandarmerji, którzy z największym trudem powstrzymują setki rozpaczonych rodzin nieszczęśliwych górników.

Praga. — Jak wynika z wiadomości, jakie w godzinach wieczornych nadeszły z Duchcowa, w wyniku prac ratowniczych wydobyto ogółem 12 zabitych, zaś 5 górników zdołano uratować.

W szybie „Nelson III”, z którego bezustannie buchały płomienie, znajduje się, jak ostatecznie ustalono, jeszcze 122 górników, z których — wedle wszelkiego prawdopodobieństwa — już żaden nie jest przy życiu. Tem samym lista ofiar śmiertelnych potwornej katastrofy zamyla się w liczbie 134-ch osób.

Drużyny ratownicze ograniczają się obecnie już tylko do gaszenia pożaru, który uniemożliwia całkowicie dostęp do zawalonego szybu „Nelson III”.

W ciągu dnia wczorajszego w czeskim ministerstwie spraw zagr. złożyły wizyty wszyscy członkowie korpusu dyplomatycznego, m. in. również poseł R. P. dr. Grzybowski, celem wyrażenia współczucia z powodu strasznej katastrofy. Do kancelarii prezydenta republiki Masaryka napływają bezustannie depesze z wyrazami współczucia z całej Europy.

O przyczynie katastrofy nie można jeszcze niczego pewnego powiedzieć. W każdym razie jest pewnem, że jeszcze onegdaj w południe kopalnia była wolna od ognia. Raporty inżynierów górniczych były zupełnie normalne i nie dawały powodu do żadnego zaniepokojenia.

Prezydent ministrów Malypeter i ministra opieki społecznej, którzy przybyli na miejsce katastrofy, odechali wczoraj do Pragi. Do okręgu nawiedzzonego katastrofą przyjechało wielu posłów.

Protestarabów

Jeruzolima. — Płasa arabska przynosi wiadomość, iż egzekutywa arabska uchwaliła proklamować na d. 16 stycznia 1934 r. strajk generalny, jako protest przeciwko imigracji żydowskiej i nabywaniu ziemi przez żydów. W dniu tym odbyć się mają demonstracje arabskie w różnych miejscowościach Palestyny.

Jeruzolima. — Komisja angielska dla badania przyczyn ostatnich ruchów arabskich w Palestynie powróciła z Hajfy do Jeruzolimy, gdzie bada obecnie przyczyny demonstracji w Nablus i Jeruzolimie w dn. 29 października. Posiedzenie komisji oraz badania świadków (głównie urzędników policji i władz administracyjnych) odbywają się z wykluczeniem jawności. Arabowie w dalszym ciągu bojkotują prace tej komisji.

W OBAWIE KOLONIZACJI ŻYDOWSKIEJ.

Jeruzolima. — Prasa arabska donosi, że rząd transjordański opracował ustawę, zabraniającą sprzedaży gruntów cudzoziemcom oraz budowania domów i zakładania osiedli na terenie Transjordanji przez nie-Arabów.

Rozruchy w Odessie

Bukareszt. — Wychodząca w Kiszyniowie gazeta rosyjska „Ekspres” donosi, że w Odessie zaszły ostatnio poważne rozruchy, spowodowane przez głód i brak dowozu produktów żywnościowych.

Setki mieszkańcy Odessy wyważyły drzwi państwowych składów żywnościowych i rozkradło wszystkie zapasy. Jak opowiada zbieg i świadek naoczny, Grigorjew, który przybył z Odessy do Kiszyniowa, oddziały armji czerwonej strzelały do tłumu, zabijając dużo osób. Podczas starcia część wojska przeszła na stronę tłumu, wraz z którym u-

dała się za młasto i rozbiła pod Odessa obóz powstańczy. Na rozkaz Moskwy obóz ten „zlikwidowano” zapomocą ognia artyleryjskiego wojsk, wiernych rządowi.

DINO BRATIANU PRZYWODCĄ LIBERAŁÓW.

Bukareszt. — W czwartek przed południem udał się nowy premier rumuński Tatarescu do mieszkania swego poprzednika Angelescu, z którym odbył 2-godzinną konferencję, poczem przeprowadził dłuższą konferencję z Dino Bratianu.

Bratianu zgodził się na objęcie kierownictwa partji liberalnej. Tatarescu pozostaje szefem rządu rumuńskiego. Angelescu wstąpi do gabinetu Tatarescu w charakterze ministra oświaty.

Stanowisko ministra spraw zagran. po zostanie aż do chwili powrotu Titulescu nieobsadzone. Reszta tek ministerjalnych zostanie w najbliższych godzinach rozdzielona. Objęcie kierownictwa partji liberalnej przez Bratianu uważane jest w tutejszych kołach politycznych za znaczne odprężenie sytuacji wewnątrz-politycznej.

POŻAR W OGRODZIE ZOOLOGICZNYM.

Parýż. — Ubiegłej nocy w ogrodzie zoologicznym w Vincennes wybuchł pożar. 5 słoni spłonęło żywcem.

MROZY I ŚNIEGI.

Londyn. — Z Chicago donoszą o nowej niezwykle gwałtownej fali zima. Około 150 osób zmarło z powodu mrozów.

Parýż. — Z Algieru donoszą o obfitych opadach śnieżnych. Linja kolejowa Blidah — Djelfa jest zasypana śniegiem. Ruch na linii jest przetrwany. W niektórych miejscach warstwa śniegu dochodzi do 160 cm.

Wincenty Witos

kupuje gospodarstwa na Śląsku.
Warszawa. — Obiegają pogłoski, że Witos ma zamiar osiąść na Śląsku czeskim i kupuje grunt.

W. Witos zabiega u władz czeskich o zezwolenie na kupno 10 hektarów ziemi.

ZBIOROWA AKCJA WŁÓKNIARZY PRZECI WYSTAWIE SCALENIOWEJ.
Łódź. — Jak donosiłmsi, komisja Związków zawodowych włóknarzy postanowiła proklamować na środę 10 b.m. jednodniowy strajk protestacyjny przeciwko ustawie scaleniowej i powiększeniu tygodnia pracy do 48 godzin.

W związku z tą sprawą Związek Z. Z. zwołuje wielkie zgromadzenie protestacyjne robotników włókienniczych w sprawie ustawy scaleniowej i tygodnia pracy. Rezolucja uchwalona na tym zgromadzeniu zostanie w formie memorjału przekazana miarodajnym czynnikom w Warszawie.

Echa katastrofy

w kościele św. Krzyża
Kierownicy robót budowlanych przed sądem.

Warszawa. — W dn. 20 listopada 1932 roku w kościele św. Krzyża, podczas uroczystego nabożeństwa zawałiła się podłoga w prezbiterjum. Wiele osób wpadło do „dolnego kościoła” — odnieśli przeważnie lekkie obrażenia — jedna tylko kobieta stała skutkiem złamania żeber musiela się poddać dłuższej kuracji.

Wdrożono śledztwo, celem wykrycia przyczyn wypadku. Wyniki śledztwa były następujące:

W kościele św. Krzyża prowadzone były roboty przy instalacji centralnego ogrzewania. W tym celu musiały być wykonane otwory dla dopływu ciepłego powietrza z dolnego kościoła do górnego. Roboty prowadzone z dołu do góry. Na kilka dni przed wypadkiem rozebrano pod kaplicą Matki Boskiej strop kościoła dolnego do tego stopnia iż na powierzchni 5 mtr. kw. płyty kamienne, stanowiące posadzkę w prezbiterjum, zawieszono były w powietrzu. Dla zabezpieczenia ich przed runięciem, płyty podparto od spodu deskami, na płytach umieszczono drewniane podjum. Okazało się jednak, iż deski podtrzymujące były zbyt słabe i przęgnęły, podjum zaś zbudowane zbyt małe, tak że przysięszyło ono raczej katastrofę przez zesrodkowanie swemi 3 legara-

Wkrótce w Knie „LUNA” Prokurator Alicja Horn w roli głównej Jadwiga Smosarska

mi nacisku stojącego na nim tłumy. Roboty były prowadzone przez Marjana Żurkowskiego, pomocnikiem zaś jego będącym bezpośrednim dozorcą robót, był Mieczysław Szkaradziński. Obu ich pociągnięto do odpowiedzialności.

W dniu wczorajszym rozpoczęła się rozprawa przed sądem okręgowym **SIEDEM PIERWSZYCH UBEZPIECZALNI KRAJOWYCH.**

Warszawa. — W związku z wejściem w życie ustawy scaleniowej, powołano do życia pierwszych 7 ubezpieczalni krajowych, które przejmują w rozszerzonym zakresie dotychczasową działalność kas chorych. Ubezpieczalnie krajowe utworzono: w Piotrkowie, Tomaszowie Mazowieckim, Kutnie, Brzeżanach, Jarosławiu, Tarnobrzegu, Dubnie. Stopniowo będą organizowane ubezpieczalnie w miejsce wszystkich kas chorych.

WYROK W PROCESIE O „MARSZ NA MSZANĘ DOLNĄ”.

Nowy Sącz. — W drugim dniu rozprawy o „marsz na Mszanę Dolną” i zaburzenia, po przesłuchaniu świadków oraz po przemówieniach stron o godz. 19-iej przewodniczący trybunału wiceprezes dr. Döllinger ogłosił sentencję wyroku, mocą którego skazani zostali:

- Stanisław Sukta na 4 lata więzienia i utratę praw obywatelskich przez lat 5;
- Sebastian Kościelniak na 3 lata więzienia, Jakób Górny i Stanisław Kościelniak po 2 lata więzienia, Władysław Cieć, Michał Rydzoń po półtora roku, Józef Nowak, Stanisław Sochacki, Michał Zmuda po jednym roku, Sebastian Biernat, Sebastian Nawara, Szczepan Masłowiec, Józef Maczuga po 6 miesięcy, Jan Gacek, Sebastian Knora po 4 miesiące aresztu.

B. PUŁKOWNIK ROSYJSKI I MAGNAT ZMARŁ JAKO ZEBRAK.

Łódź. — Na szosie pomiędzy Kaliszem i Błaszczkami znaleziono w przydrożnym rowie zwłoki, jak się potem okazało 60-letniego Iwana Kuryłowa. Kuryłow, były pułkownik armji carskiej, był przed rewolucją właścicielem wielkich obszarów ziemskich w gubernji ożskowskiej. Zrzucony przewożem w Rosji, uciekł do Polski i tu tam zmarł z nędzy i zima.

SYN BOGATEGO PRZEMYSŁOWCA KOMUNISTA.

Łódź. — Przed sądem okr. w Łodzi zasiadło w czwartek kilku młodocianych komunistów, wśród których znajduje się 19-letni Józef Krotoszyński, syn znanego przemysłowca łódzkiego.

Poza ten zasiadło na ławie oskarżonych kilku podadanych w wieku 16-cielat, jak Symcha Plosker, Rubin Szlamowicz i inni, wszyscy oskarżeni o agitację wyrotową wśród robotników i rozdawanie ulotek antypaństwowych.

Jak się okazuje, Krotoszyński w swoim czasie prowadził również agitację przed niektórymi uczelniami w Łodzi i został wówczas aresztowany, jednak śledztwo przeciw niemu umorzono z braku dowodów winy.

Na czwartkowej rozprawie prokurator

rozszerzył akt oskarżenia przeciw Krotoszyńskiemu, uzupełniając go zarzutem prowadzenia agitacji wśród młodzieży szkolnej. Proces trwa.

APLIKANT ADWOKACKI ARESZTOWANY ZA PRZEMYT NIEMIECKICH MASZYN.

Warszawa. — Z polecenia wiceprokuratora sądu okręgowego Goetla aresztowany został w Warszawie aplikant adwokacki Ignacy Holzer, którego osadzono w więzieniu.

Jak się okazuje, aplikant Holzer aresztowany został w związku z aferą przemysłniczą. Stoi on pod zarzutem, że przez wiele lat przemycał maszyny do pisania z Niemiec. Śledztwo jest jeszcze w toku.

Organizator mordu w Sanoku będzie sądzony w Warszawie.

Warszawa. — Dnia 8 stycznia, w poniedziałek, odbędzie się w Sądzie Najwyższym w Warszawie proces kasacyjny moralnych sprawców skrytobójczego mordu, dokonanego w Brzozowie.

Józef Jajko, namówiony przez komisarza policji Drewnińskiego i wywiadowcę Stankiewicza, strzelił do wychodzących z plebanji, reagenta Gwoździa, magistra Chudziaka i majora Owoca. Chudzik padł trupem, Owoc był ciężko ranny.

Sąd przysięgłych w Sanoku, stwierdził, że przyśięgłym w Sanoku, stwierdził, że przyśięgłym w Sanoku, wymierzył mu najsurowszy wymiar kary 5 lat więzienia, skazując jednocześnie na 3 lata więzienia wywiadowcę Stankiewicza, który był osobiście, zgodnie z rozkazem zwierzchnika, nakłaniał Jajkę do popełnienia ohydnego przestępstwa, obiecując mu bezkarność.

Jajko ze skruchą przyjął wyrok. Drewniński i Stankiewicz wniesli skargę kasacyjną.

ZABIŁ W SZALE PRZYJACIELA I CHCIAŁ GO PRYZGWOZDZIĆ DO PODŁOŻI.

Bydgoszcz. — W Leszczynach, pow. bydgoski, zdarzył się straszny wypadek zabójstwa, dokonanego na osobie Wawrzyna Musiała przez jego przyjaciela Romana Wróblewskiego, który dostał ataku szału i natłocił — rozbił — Musiała, usiłując następnie przybić goździami zamordowanego do podłogi. Zamoczyć należy, że obaj wymienieni byli zawsze ze sobą w wielkiej przyjaźni. Obeszwałdnionego furjata zabrała policja.

Sfinks życia.

Życie, tyś Sfinksie... Ni żaden ciś rozum Medrów nie zdoła. Ty słwole oblicz Gdwy w zasłony kryjesz tajemnicze...

Ty jesteś czasem jak lawina śniegu, Co pędzi w przepaść z indyjskich ostrymów. Gdy cie twój Anioł nie zatrzyma w błęgu, Staczasz się w otchłań bezdennej rozpaczy, By strząsnąć o człoła o kamienne łozę Wrzago losu...

Leż, gdy moc ducha w tobie weźmie górę... Pokus zdradziecką potarga pętelkę, Ciaso słonec, ostrzem co przesywa chmurę, Nawet przed nieścią przelazłeś błyskawica Wielki w oblisku Bosa trumfator.

Władysław Kościński.

KRONIKA

Częstochowa 6 Stycznia Sobota
Dziś — Trzech Króli. Jutro — Św. Rodziny. Wschód słońca o godz. 7.46 Zachód 15.53
Kalendarz historyczny: Bolesław, książę mazowiecki królem w Piotrkowie ogłoszony 1446 r.

— Święto Trzech Króli. Na sobotę dziesiąta przypada uroczystość Trzech Króli obchodzona jako święto na pamiętkę złożeń hołdu Boskiemu Dzieciątku przez medrów.

W dniu uroczystości Trzech Króli przed sumą kapłani poświęcają złoto, kadzidło i mirrę na pamiętkę ofiarowania tych darów Jezusowi. Wierni poświęconą w tym dniu kredę wypisują na wejściowych drzwiach swych mieszkań symboliczne litery: K. † M. † B. Są to inicjały

trzech królów: Kaspra, Melchiora i Baltazara, którzy pierwsi oddali pokłon Nowonarodzonemu.

W dniu dzisiejszym we wszystkich kościołach miejscowych odprawione zostaną uroczyste nabożeństwa w porządku zwykłym z zachowaniem przepisane ceremonjału.

— Adoracja w kościele św. Jakuba. Dnia 7 b. m. odbędzie się adoracja Przenajświętszego Sakramentu w kościele św. Jakuba. Adoracja rozpocznie się sumą o godz. 12, celebrowana zaś będzie przez ks. rektora W. Mondrego z kazaniem, które wygłosi ks. pref. Fr. Gryglewicz, a zakończy się nieszpornami o godz. 6-jej wieczorem.

Opłatek w Stow. i Organizacjach

W Stowarzyszeniach Mężów Katol. Dziś, w święto Trzech Króli, o godz. 3-iej po poł. odbędzie się w sali Katedralnej zebranie gwiazdkowe Mężów Katolickich parafji: św. Rodziny i św. Zygmunta, które zaszczyci swoją obecnością J. E. Ks. Biskup Dr. T. Kubina. Na zebraniu tem po odpowiednich przemówieniach i podzieleniu się opłat-

GILZY ZDROWATKI to ochrona zdrowia, to oszczędność, to łagodność na tyfusie
FABRYKA „ARAB” IŻEŻE BRACHO

klm. dzieci bezdomne odegrały piękny obrazek sceniczny. Po zebraniu będą rozdane obecnym na sali ciekawe i pozycje techniczne księżyczki i broszurki.

Wstęp wolny dla członków Stowarzyszeń i ich rodzin.

W Akcji Katolickiej par. św. Rocha. W sobotę, dn. 6 b. m. o godz. 5-jej po poł. w sali własnej przy ul. św. Rocha 37 odbędzie się tradycyjny oplatek, po czym odbędzie się wspólna zabawa. — Wejście tylko dla członków.

W Stow. Kupców Polskich. W dzisiejszy piątek, dn. 5 b. m. o godz. 20-jej w siedzibie własnej Stow. Kupców Polskich (Aleja 46), odbędzie się tradycyjny oplatek dla członków Stowarzyszenia i wszystkich sekcji.

W Stow. Właśc. nieruchomości. W sobotę, dn. 6 b. m., o godz. 6 wiecz. w lokalu własnym (Aleja 49) odbędzie się tradycyjny oplatek dla członków Stow., ich rodzin i wprowadzonych gości.

W Związku b. ochotników. W dniu 6 b. m. o godz. 16-jej odbędzie się oplatek dla członków w lokalu Aleja Wolności 10.

W Kolegium Absolwentów Szkoły Handlowej.

W sobotę, dn. 6 b. m., o godz. 7 wiecz. w lokalu Stow. Kupców Polskich (Aleja 46) odbędzie się oplatek dla członków Kol. Absolwentów Szkoły Handl. i wprawdanych przez nich osób.

W II S. M. P. Z. par. św. Zygmunta. W dniu 6-go stycznia b. r. w II-gim SMPZ, przy par. św. Zygmunta o godz. 17-jej m. 30 w sali biblioteki parafialnej odbędzie się tradycyjna uroczystość oplatka, na którą zapraszamy członkinie i rodziców druch.

W II S. M. P. M. par. św. Zygmunta. W niedzielę, dn. 7 b. m., o godz. 5-jej po poł. w sali biblioteki par. odbędzie się tradycyjny oplatek dla członków, ich rodzin i czł. „Ogniska Robotniczego”. **W szkole SS. Zmartwychwstania P-go.** W dniu 7 b. m., o godz. 5-jej po poł. w lokalu szkoły Przem.-Handlowej SS. Zmartwychwstania P-go (ul. Najśw. Marii Panny 60) odbędzie się zebranie towarzyskie p. n. „Oplatek”.

Komitet organizacyjny składający się z byłych wychowancek tej uczelni prowadzi wszystkie koleżanki o jaknajliczniejszej przybytku.

— Od Redakcji. P. powodu święta Trzech Króli, które przypada na dzisiejszą sobotę, następny numer naszego piśm. ukazuje się w poniedziałek o zwykłej porze.

Dzisiejszy numer „Gońca Częstochowskiego” zawiera 8 stronice druku, oraz liczne ilustracje i kosztuje tylko 10 groszy.

Z zebrania

Komitetu pożegnania p. generała Dąbkowskiego.

W ub. czwartek wieczorem w sali Rady Miejskiej odbyło się posiedzenie organizacyjne Komitetu obywatelskiego pożegnania dotychczasowego dowódcy 7-jej Dywizji Piechoty p. generała Dąbkowskiego, przechodzącego w stan spoczynku i opuszczającego nasze miasto.

W obecności kilkudziesięciu zaproszonych osób, przedstawicieli władz wojskowej, naukowiczek, sądownictwa państwa, lekarzy, instytucji i organizacyj zebranie zabrał komisarz miasta p. J. Mackiewicz, który na wstępie zapoznał obecną z uchwałą Rady Przybocznej, powziętą na środowisku posiedzeniu w Magistracie co do formy uczczenia zasług wojskowych i społecznych p. generała Dąbkowskiego. A więc w niedzielę, dn. 14 bm., o godz. 11-jej rano postanowiono urządzić akademię w sali Rady Miejskiej następnie zaś wspólnie śniadanie z pokryciem kosztów uczestnictwa przez zaproszonych. Rada Przyboczna uchwaliła również złożyć 1500 zł. na rzecz p. generałowej Dąbkowskiej dla najbardziej potrzebnych dzieci, dalej zaś przetranszować nowoutworzoną ul. Zgoda, łączącą ul. Śląską z ul. Pułaskiego, na ul. im. gen. Mieczysława Dąbkowskiego, wreszcie akt po wyższej uchwale, wykonany ozdobił na pergaminie przez artystę-grafika p. Mar-

jana Jaeschke w Warszawie, w ręce Polskiej w 4-ch odsłonach. Początek o godz. 5-jej po południu. — „Betleem Polskie” w Straży. W sobotę dzisiejszą i w niedzielę amatorzy sekcji dramatycznej przy częstochowskiej Straży Ogniowej, na ogólne żądanie publiczności, powtórzą piękne „Betleem Polskie”. Początek w obydwie dni świąt o godz. 6-jej wiecz. — „Jaselka” w więzieniu. Staraniem Patronatu nad więźniem, w sobotę i w niedzielę, dn. 7-go b. m. o godz. 3-jej po poł. w gmachu więziennym na Zawodzie odegrane zostanie przez więźniów piękne „Betleem Polskie” w 3-ch aktach L. Rydla.

— „Jaselka” w teatrze Kolejowym. W dniach 6 i 7 stycznia o godz. 5 m. 30 po poł. powtórzone zostaną w teatrze Kolejowym piękne i cieszące się ogromnym powodzeniem „Jaselka”. Staranne opracowanie i doborowa gra amatorów niewątpliwie ściągają do teatru liczną publiczność. — Ceny miejsc znizzone.

— Czarna kawa 13-go stycznia. Proszni jesteśmy o zaznaczenie, że zapowiedziana na dzisiejszą sobotę czarna kawa w Gimnazjum im. H. Sienkiewicza, z przyczyn od Patronatów niezależnych, odbędzie się dopiero w dniu 13-go stycznia.

— Z przedstawienia „Jasiek” w sali Katedralnej. Wystawiane obecnie „Jasiek” przez Chór Katedralny cieszą się dużą frekwencją i trzeba przyznać, że zupełnie zasłużył, gdyż tak starannie opracowanego widowiska tego rodzaju pod reżyserją E. Halickiego nie powstydziłby się teatr zawodowy.

Jasielka zyskała w pierwszym rzędzie przez wprowadzenie wyjątków z oratorium ks. Soleckiego, opracowanego na motywy śpiewu kościelnego z XVI wieku o pięknej i bogatej treści muzycznej. Wspaniałym zwłaszcza jest akt pierwszy, przedstawiający oczekiwania Mesjasza przez kapłanów żydowskich.

Partię arcykapłana wykonuje baryton p. W. Tkacz, który rozporządza pięknym głosem i doskonałą dykcją. Partię tenorową kantora wykonuje z uczuciem i zrozumieniem p. W. Kusmerek.

Następnie zobaczyliśmy znane Betleem Polskie, Rydla, z pewnymi zmianami i uzupełnieniami z Jaselek Or-Ota, w których wyróżnił się: p. F. Kaszprówna w roli Archaniola, p. M. Biegańska w roli Królowej Jadwigi, p. S. Woźniczka w roli Heroda i Twardowskiego, p. M. Suchecki w roli Bartosa, p. W. Abresz w roli Jedrka-Mędraka, p. W. Kusmerek w roli żyda i p. E. Suchecki, który w roli „Dziadka” rozśmiesza do tej publiczności aktualnymi kupletami. Reszta zespołu na wysokości zadania. Piękne tańce pod kier. p. E. Sucheckiego. Wyszłołone chóry pod kier. p. J. Kowalskiego. Bogate kostiumy, nowe dekoracje oraz efekty świetlne dopełniają całości, którą warto zobaczyć.

— Transport osadników do Esprito Santo, Dnia 25 stycznia 1934 r. wyjadzie transport osadników na kolonię „Orzeł Biały” do stanu Esprito Santo w Brazylii. Zapisy przyjmuje Syndykat Emigracyjny w Warszawie (ul. Niecała 7) oraz wszystkie oddziały i agentury na prowincji.

Można otrzymać pożyczkę na budowę nowych domów w Częstochowie.

Zarząd Miasta komunikuje, że Bank Gospodarstwa Krajowego wyznaczył na Częstochowę na rok 1934 kontyngent w sumie zł. 180.000 wyłącznie na drobne budownictwo mieszkaniowe.

W celu uzyskania pożyczki należy przedewszystkiem posiadać uregulowaną hipotekę, na dowód czego złożyć wyciąg, względnie świadectwo hipoteczne, kopję zatwierdzonego planu budowy, 2 egzemplarze kosztorysów budowy z podaniem kosztu wykonanych robót oraz kosztu wykończenia budowy, oraz podanie, które powinno zawierać w treści swej sumę kredytu zawód kredytobiorcy, adres zamieszkania kredytobiorcy, oraz miejsce budowy.

Maksymalna wysokość kredytu na jeden budownictwa może wynosić: dla budownictwa zbiorowego zł. 6.000,—, dla budownictwa indywidualnego zł. 4.000,— z tem że kwota kredytu musi się mieścić najwyżej w granicach 50 proc. kosztów budowy.

Powyższe normy maksymalne mogą być podwyższone o 50 proc. dla budynków zawierających więcej niż dwa samo-

— Jasełka na „Częstochowiance”. W dn. 6 i 7 stycznia r. b. amatorzy T-wa Teatralno-Wokalno-Muzycznego przy fabryce „Częstochowianka” po raz ostatni odegrają wspaniałe „Jasielka” (Betleem

Na żądanie

licznych zwolenników polskiego filmu, uzyskaliśmy z wytwórni zezwolenie na wyświetlanie wspaniałego polskiego dźwiękowca

ZABAWKA

Ieszcze przez sobotę 6 stycznia

UWAGA!

W sobotę o godz. 12 i pół

PORANEK

„ZABAWKI”

W niedzielę 7-go stycznia

Kino-teatr „EDEN”

— w sali Aleja Nr 12.

dzielne mieszkania z tem, że kwota kredytu w żadnym wypadku nie przekroczy 50 proc. kosztów budowy.

Z zasady tej wynika że o ile budynki zawierać będzie najmniej trzy samodzielne mieszkania—maksymalny kredyt przy budownictwie zbiorowym wynosić może 9.000.— zł. na budynek, przy budownictwie indywidualnym — 6.000.— zł. na budynek. Mniejsze sumy od 1.000.— zł. nie udziela się.

Pożyczki oprocentowane będą w wysokości określonej przez Ministra Skarbu, wynoszącej obecnie 3 i 3/4 proc. w stosunku rocznym; zaś od chwili spłaty pierwszej raty na kapitał — 3 1/2 proc. w stosunku rocznym i podlegać mogą amortyzacji do lat 25 w zależności od technicznego wykonania budowy i przewidywanej rentowności.

Podania o udzielenie kredytu wraz z załącznikami adresowane do „Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Katowicach za pośrednictwem Komitetu Rozbudowy m. Częstochowy” należy składać w Wydziale Technicznym Miejskiego Zarządu pokój Nr. 11.

Szczegółowych informacji udziela Inspekcja Budowlana m. Częstochowy. — (Wydział Techniczny, pokój Nr. 11) — w godz. urzędowych.

— Z posiedzenia Rady Przybocznej. Na odbytym w środę wieczorem posiedzeniu Rady Przybocznej po odczytaniu reskryptu p. wojewody kieleckiego o mianowaniu nowych członków Rady pp. Józefa Magnusińskiego i W. Zerykiera i zwolnieniu zamieszkałego poza Częstochową członka Tymczasowej Rady p. T. Fogelbauma p. komisarz Mackiewicz przedstawił Radzie nowomianowanych radców. Następnie rozpatrzono i przychylnie zatwierdzono sprawę przebiecia nowej ulicy, która ma łączyć Aleję Kościuszki, ul. Staszica i ul. Kilińskiego. Budowa nowej ulicy rozpoczęta będzie prawdopodobnie na wiosnę, a biec ona będzie przez teren Tow. Rolniczego przy ul. Kilińskiego i tyłami posesji II Alei oraz obok posesji p. Batera i dr. Nowaka aż do Al. Kościuszki. W ten sposób ul. Staszica utraci dotychczasowy charakter ślepego zaułka.

Również przychylnie zatwierdzono projekt Zw. Urzęd. Kolej. Koła Nr. 11, zwałając na umieszczenie na sztandarze korporacyjnym godła m. Częstochowy.

Ugi dla ogrodnictwa i sadownictwa

Ministerstwo skarbu okólnikiem z dn. 14 listopada r. ub. zwolniło, poczynając od dnia 1 stycznia 1933 r. od państwowego podatku przemysłowego prowadzone przez obrem osad miejskich ogrodnictwo i sadownictwo. Ugiła ta udzielana będzie bez obowiązku składania indywidualnych podań.

Należy wziąć pod uwagę, że prowadzo

6-klasowa KODUKACYJNA PRYWATNA SZKOŁA Powszechna ZOFII WIURSKIEJ-FOLFAŚNICKIEJ
ul. Staszica 10 telefon 16-12
przyjmie zapisy dzieci na 11-gie półrocze szkolne do wszystkich klas oraz Przewodniczącego.
Kancelaria czynna codziennie od godz. 10-12 i od godz. 16-18.

nie zawodowo i zarobkowo przez posiadaczy gospodarstw rolnych i leśnych wytwórnice, przetwarzające płody ogrodnictwa i sadownictwa (wędzarnie i suszarnie owoców i warzyw, wytwórnice konfitur, konserw owocowych itp.) jak również specjalne hodowle kwiatów w oranżeriach i cieplarniach, podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

— **Walne zebranie w IV.tem SMPM.** W niedzielę, dn. 7 b. m. o godz. 16 m. 30 w lokalu własnym (Narutowicza 13) odbędzie się doroczne walne zebranie IV-go Stow. Młodzieży Polsk. Męskiej.

— **Wieczorek taneczny w „Echu“.** Staraniem Org. Młodz. T. U. R. w Rakowie odbędzie się w sobotę, dn. 6 b. m. w sali „Echa Robotniczego“ wieczorek taneczny. Początek o godz. 8-mej wiecz.

— **Legitymacje robotnicze na ulgowe przejazdy.** Ministerstwo spraw wewn. wydało zarządzenie w sprawie świadczenia legitymacji robotniczych, uprawniających do ulgowych biletów kolejowych. Robotnicy, którzy odbywają codziennie przejazdy do pracy, uprawniający do nabywania tygodniowych biletów ulgowych na podstawie legitymacji robotniczej ustalonego wzoru, wystawionej przez pracodawcę. Celem niedopuszczenia do nadużyć w tym zakresie, ministerstwo spraw wewn. zarządziło, aby legitymacje potwierdzone były przez właściwe zarządy gminne lub przez sołtysów, w miastach zaś przez magistraty.

Punkty rozdzielania leków w Kasach Chorych.

Z dniem 1-go stycznia 1934 r. weszło w życie rozporządzenie o sposobie wydawania leków przez ubezpieczalnie społeczne (Kasy Chorych) poza aptekami.

Rozporządzenie przewiduje, że ubezpieczalnie społeczne mogą urządzić punkty rozdawania leków, które wydawać będą gotowe środki lecznicze i preparaty. Punkty te obsługiwane będą przez farmaceutów, względnie personel lekarski, pozostający pod osobistym nadzorem lekarza.

— **Obciążenie kosmetyków na cele dobroczynne.** Prasa donosi o projekcie wprowadzenia opłat od kart do gry na cele opieki społecznej. Ostatnio zaprojektowano nowość, a mianowicie wprowadzenie specjalnych obciążeń na różne kosmetyki, używane w celach dobroczynnych. Różne, pomadki do warg, kremy, perfumy, wogóle wszelkie przedmioty, nie stanowiące artykułów pierwszej potrzeby, miałyby być specjalnie opodatkowane, przyczem ten podatek byłby pobierany u źródła od fabrykanta lub importera.

Sylwester pana Anton'ego

Gdy pan Antoni obliczył swe fundusze, jakie mu po świętach pozostały, świat wydał mu się szarym i brzydkim. Nie pomógł Nowy Rok a wraz z nim — świeża pensja. Pan Antoni zająławszy się nieco w wydatkach i gdy zapłacił swe zobowiązania, to na styczeń niewiele mu zostało. Smutno przeszedł św. Sylwester, który lubi, by go obchodzono hucznie i wesoło.

Zresztą, prawdę powiedziawszy, panu Antoniemu, chodziło głównie właśnie o Sylwestra. Ze swem kawalerskim mieszaniem i wiktem da sobie radę, ale godne pożegnanie roku starego i przywitanie się z nowym wymaga żywej gotówki i to sporej.

Niestety, w tym roku powitanie było bardzo skromne. Podczas długiego wieczoru dużo miał czasu na rozmyślanie. I oto przyszła mu nagle do głowy myśl:

— Istotnie, w tym roku trzeba zatrudnić się o siebie! Jeżeli to trochę groza, jaka mi pozostaje, ulokuję naprzykład w losie loteryjnym, to jak gdyby nigdy nie mogę zostać milionerem!

— Następnego Sylwestra uczęć tak, że mi tegoroczne zaniechanie wybaczy.

A że pan Antoni był człowiekiem szybkiej decyzji, więc z miejsca poszedł do kolektury i nabył los do IV-ej klasy Loterii Państwowej.

Kto wie, może za miesiąc będzie rzeczywistością milionerem.

— **Kłopoty miejskiej komunikacji autobusowej.** Dyrekcja Miejskiej Komunikacji Autobusowej zwróciła się do Zarządu Miasta z prośbą o poczynienie szerszego ulg w koncesji, a to ze względu na panującą długotrwałą kryzę i w związku z tem znaczne zmniejszenie się ruchu pasażerskiego.

Rada Przyboczna wyłoniła komisję z trzech osób i powierzyła jej zbadanie istotnej sytuacji tego przedsiębiorstwa.

— **Kurs dolara.** Banknoty dolarowe w obrotach prywatnych 5,63.

ROK 1934

okazuje się szczęśliwym, jeśli Wam stało towarzyszyć będzie zdrowie! — Zdrowie jest pierwszym warunkiem szczęścia. — Jeśli więc chcecie być zapewniłi Sobie i Swoim najbliższym, postanów codziennie na śniadanie spożywać filiżankę

OVOMALTINE

OVOMALTINA to bogaty w witaminy, wzmacniający środek odżywczy, składający się z jaj, mleka, stodu i kakao, zawierający diastazę i licytynę; jest przytem smaczna, lekkostrawna i łatwa do przyrządzania.

OVOMALTINA daje zdrowie, siłę do pracy i wytrwałość!

FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA
Dr. A. WANDER, S.p. Akc.
KRAKÓW

Prобы i broszury wysyła się bezpłatnie!

— Nocne dyżury aptek.

W nocy z dnia 5 na 6 bież. miesiąca p. Kozankiewicza i Frydrego, III Aleja 50. J. Pogorzelskiego, ul. Krakowska nr. 38.

W nocy z dnia 6 na 7 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Monikowskiego — I-sza Aleja Nr. 14, p. Otrębskiego — ul. Wieluńska nr. 18.

W nocy z dnia 7 na 8 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Szostakiewicza — Nowy Rynek Nr. 6, p. Bujałkowskiego — Aleja Wolności 37

— **Kradzież drożecennej biżuterii.** Czterykinowa Zofia, Mazowiecka 10, zameldowała policji, że z mieszkania, z zamkniętej walizki, skradziono jej pierścionek z brylantkami wart. 300 zł, i zegarek złoty z bransoletką wart. 50 dolarów.

— **Woda zamiast wódki.** Starczewski Henryk (Krótka 32) zameldował policji, że w restauracji Herca przy ul. Warszawskiej nr. 3 nabył pół litra wódki w olakowanej butelce, a po otworzeniu jej stwierdził, że jest tam woda.

— **Kradzież części rowerowych.** Waserman Franja (Garibaldiowa 17) zameldowała policji, że z zamkniętego składu przez wybite dziury w ścianie skradziono no jej części rowerowe, wartości 665 zł.

Dalsze aresztowania

kolporterów fałszywych monet. W związku z zatrzymaniem w dn. 5 grudnia ub. r. Kowalczyka Ludwika, syna jego Antoniego, Dominikowskiego Bolesława i innych za puszczenie w obieg fałszywych 10-złotowych monet na terenie m. Częstochowy, w toku dalszego dochodzenia w dn. 9 grudnia ub. r. zostali zatrzymani: Kłys Antoni, zam. w Łodzi, ul. Pryncypała 26 i Suchański Józef z Łodzi, ul. Krzyżowa 16, którzy zostali przekazani władzom sądowym.

— **Pożar na wsi.** Dnia 3 b. m. o godz. 12 m. 30 we wsi Wasosz-Kolonja, gm. Popów, na szkole Macocha Jan spalił się dom z drzewa, kryty słomą. Straty wynoszą 700 zł. Pożar powstał z wadliwego komina.

W jedwabnej pończosze

Od pewnego czasu pomiędzy wsią pograniczną Panki a Częstochową grasowała ładna i elegancka panna której częste podróże zwróciły na siebie uwagę straży pogranicznej.

Niezajoma nie nosiła jednak ze sobą żadnych pakunków, ani walizek, jak również nie wdziano jej nigdy w towarzystwie przemytników.

Wreszcie pewnego wieczoru, gdy funkcjonariusze spotkali ją znowu na szosie, zauważyli, że jej smukłe nogi, obciążone pięknymi jedwabnymi pończochami zdradzają dziwnie nierówną linię. Przy oso-

bistej rewizji ku zdumieniu straży, a obruczeniu poczemnu panny, znaleziono w pończoszkach... sacharynę.

Okazało się, że panna Antonina K. zarabiała w ten sposób wcale nieźle sumy, co pozwalało jej żyć dostatnio i jeszcze czynić efekty na ulicach Częstochowy strzeżeniem toaletami.

— **Za pomocą wybitcia dziury.** Wilk Jakób, Kiedrzyńska 52, zameldował policji, że z zamkniętej komórkę przez wybitcie dziury w murze skradziono mu dwie świny, wartości 100 zł.

— **Złodzieje czuwają.** Nowicka Marjana z Nowej Wsi, gm. Popów, przybyła do Częstochowy z chorem dzieckiem do lekarza. W czasie jej nieobecności z wozu skradziono jej pierzynie wart. 65 zł.

Kronika sportowa

W niedzielę, t. j. dn. 7 b. m. o godz. 19 m. 30 sekcja bokserska K. S. „Brygada“ organizuje na inaugurację sezonu bokser skiego zawody z T. G. S. „Sokół“ z Rybnika (Górny Śląsk). Ze względu na zbliżające się spotkanie „Brygady“ z miejscową „Makabi“, sympatycy tych klubów będą mogli na niedzielnym meczu obliczyć ewent. wynik spotkania tych dwóch walczących o hegemonię w boksie częstochowskim drużyn.

Poza niedzielny meczem program pięściarski K. S. „Brygada“ przewiduje w bieżącym sezonie spotkania: z K. S. Ruch (Wielkie Hajduki), z Policjnym K. S. (Katowice), z Hakoachem wzgl. Barkochbą (Łódź), Polonią (Warszawa) oraz Makabi i Wisłą z Krakowa.

— **Wiedzieńcy najlepszy w Krynicy.** W Krynicy rozpoczął się w środę doroczny międzynarodowy turniej hokejowy. Wyniki meczów ze środy i czwartku były nastę-

O czym powinni wiedzieć wszyscy cierpiący na reumatyzm!

Ogólnie jest wiadomem, że reumatyzm, podagra i pokrewnym cierpieniem są następstwem gromadzenia się w organizmie kwasu moczowego. Tworzą się z niego ostre, jak igiełki drobne kryształki, które sadawią się w mięśniach lub stawach wywołując częstokroć, już przy najmniejszym poruszeniu się, straszliwe bóle. W interesie więc cierpiącego jest, by niezwłocznie zastosować taki środek, który usuwa z organizmu kwas moczowy. Dlatego cierpiący winien usłuchać rady uzdrowionych: „Przyjmijcie Togał“. We wszystkich krajach całego świata, stosuje się ten środek od przeszło lat 15-tu z powodzeniem przeciwko reumatyzmo-

pujące: Wahrung (Wiedeń) — AZS Poznań 1:0. Pogoń (Lwów) — Krynickie TH 1:0. W czwartek w południe grał: Wahrung (Wiedeń) — Cracovia 3:1.

Program narciarstwa na nadchodzące dni. Nadchodzące dwa dni świąt, sobota i niedziela, wypełnione są obficie bogatym programem imprez narciarskich. I tak: w oba dni w Zakopanem odbędzie się konkurs skoków drużynowych w zawodach granicznych w Rabce — biegi narciarskie i skoki, we Lwowie — bieg na 12 klm., w Krynicy — konkurs skoków, w Ustroniu — bieg zjazdowy, w Rozluczu — bieg złożony i konkurs skoków.

Ostatnie wiadomości

ZAMACH BOMBOWY NA KONSULAT. Wiedeń, 5.1. — W Klagenfurcie dokonano zamachu bombowego na gmach konsulatu generalnego Jugosławii. Bomba przebiła dach i wyrządziła spustoszenia zarówno w gmachu konsulatu, jak i w domach okolicznych. W gmachu konsulatu znajdowało się troje dzieci konsulatu generalnego Mirosewicza, które doznały wstrząsu nerwowego. Ofiar w ludziach nie było. Zamach miał prawdopodobnie tło polityczne

CHOROBA ŻONY PREZYDENTA LITWY.

Ryga, 5.1. — Według doniesień z Kowna, małżonka prezydenta Smetony zachorowała na zapalenie płuc. Przebieg choroby jest ciężki.

Krwawe załęcia strajkowe W POWIECIE SOKÓLSKIM.

Lwów, 5.1. — Przed kilku tygodniami na terenie powiatu sokólskiego porzuciła pracę pewna liczba robotników leśnych, domagając się podwyżki zarobków. Początkowo strajk miał przebieg zupełnie spokojny. Ostatnio jednak strajkujący zaczęli stosować względem robotników pracujących bezwzględny terror, nпадając na pracujących w lasach. Policja przytrzymała kierujących aktami gwałtu i terroru, wśród których było kilku znanych komunistów.

Podburzeni strajkujący zgromadzili się w dniu 4 b. m. przed posterunkiem policji w Szudziełowiu, domagając się zwolnienia zatrzymanych terrorystów. Wezwanie do rozejścia się nie odniosło skutku. Strajkujący obrzucili lokal posterunku kamieniami, wskutek czego policja oddała salwę. Po użyciu broni napastnicy rozbiegli się w popochu, pozostawiając na miejscu ciężko rannego Włodzimierza Chowczyka, który niebawem zmarł.

Przybyły niezwłocznie na miejsce starosta powiatowy zarządził aresztowanie przywódców napastników. Zatrzymano 15 osób, które przekazano władzom sądowym. Spokój w pełni przywrócono.

WAGON DYPLOMATYCZNY OKRADZONY NA ŚLĄSKU.

Katowice, 5.1. — W związku z okradzeniem wagonu, w którym znajdowały się cenne przedmioty wzięzione z Paryża do ambasady włoskiej, francuskiej i japońskiej w Warszawie, policja w toku dochodzeń znalazła część skradzionych przedmiotów w Piotrkowie. Śledztwo wykazało, że wagon ten okradziono na terenie Śląska.

ZABITY NA GRANICY SOWIECKIEJ.

Stołpce, 5.1. — Ze Stołpców donoszą, że w rejonie Kołosowa, podczas ucieczki z Polski do Rosji sowieckiej został zabity przez sowiecką straż graniczną znany działacz komunistyczny, Zygmunt Michalski, który zbiegł z aresztu w Warszawie.

DO SPRZEDAŻA w wielkim wyborze domy, domki, wille, kilka placów w obrębie Jasnej Góry, ziemia na morze oraz wynajem lokali wszelkiego rodzaju. Św. Barbary 48 w piwniani.

Kino „LUNA“
 Od piątku 5-go stycznia i dni następujących.
 Pierwsza wielka premiera
 filmu rosyjskiego p. t.
TURBINA 50.000
(WSTRIECZNYJ).
 Film całkow. mówiony i śpiewany po rosyjsku
 Nad program P. A. T. i FOX.

Z KRAJU

(-) **Soltyś-defraudant.** Z Sosnowca do noszą: Z polecenia sędziego śledczego został aresztowany soltyś jednej z największych wsi w Polsce Sulusowej, Jan Mazela, za przywłaszczenie podatków gminnych w sumie około 10,000 złotych. Poza tem jest on oskarżony o defraudację pewnej sumy przeznaczonej na budowę kościoła we wsi.

(-) **Opieczotowanie kiosku z właścicielką.** Urzędnik magistratu we Lwowie opieczotował na Lewandówce kiosk inwalidki razem z jego właścicielką. Po wodem był nieodpowiedni plan budowy kiosku, co magistrat zauważył dopiero po dwóch latach wydania pozwolenia na budowę. Policja uwniła w ten sposób aresztowaną po trzech dniach, zrywając nałożone pieczęcie. Uwzięonej donosiły jedzenie sąsiadki.

(-) **Przegrał w karty 40,000 złotych.** W pensjonatach w Otwocku i Śródbrowie pod Warszawą zaobserwowano podczas ostatnich dni ożywną grę w karty. Pewien kupiec z ul. Marszałkowskiej w Warszawie przegrał podczas jednej nocy... 40,000 złotych!

(-) **Kłątwa rabinów.** Rabin w Przemysłu rzucił kławę na handlarzy i rybaków, ponieważ sprzedawali w sobotę i palili papierosy w tym dniu. Równocześnie obłożył kławą i ryby, zakazując mieszkańcom miasta w promieniu 10 kilometrowym spożywania ich.

(-) **Chciał sobie raz dobrze użyć.** Z Warszawy donoszą: Strażnik urzędu skarbowego Bolesław Wisniewski przydzielony był do pomocy sekwestrowi. Przed kilku dniami sekwestrowi wręczył Wisniewskiemu 1,219 zł. w celu wnieścia do kasy. Tymczasem Wisniewski zabrał pieniądze oraz rewolwer skarbowy i „ulotnił się”. Za skradzione pieniądze Wisniewski

hulał 2 dni i 2 noce w barze „Sezam”, następnie bawił się w restauracji Hotelu Saskiego i wreszcie wyjechał na święta do Ozorkowa.

Tam też na skutek rozesłanych telefonogramów Wisniewskiego aresztowano. Z pieniędzy miał już tylko... 86 złotych. Wisniewski tłumaczył się, że skradł pieniądze, bo chciał raz „dobrze sobie użyć”, a następnie popelnić samobójstwo i w tym celu ukradł również rewolwer. Zanim jednak dokonał całego „programu”, osadzono go w więzieniu.

(-) **Trzeci kat w Polsce.** Jak donoszą dzienniki warszawskie, ostatnio została skompletowana trójka katowska w Polsce. Oprócz Brauna i jego pomocnika Palaca, został zaangażowany drugi pomocnik katowski, niejaki Cukiernik, atletamator o herkulesowej sile, pochodzący z przedmieścia Warszawy. Woli, i dawniej już jeżdżący z Braunem na egzekucje, jako jego prywatny pomocnik.

Pomysłowy oszust

urządzący fikcyjne uroczystości, naciągnął wiele osób na Górnym Śląsku. Z Katowic donoszą: Przed kilku dniami aresztowano w Chropczowie pow. świętochłowickiego Leona Kowalczyka, zamieszkałego tam u ojca, pod zarzutem, że wyłudził bezprawnie 180 zł. od prezidenta komisji mieszanej p. Calondera i jego sekretarza różne kwoty na cele humanitarne.

Policja wdrożyła dochodzenia z okazji tego oszukańczego tricku i stwierdziła, że Leon Kowalczyk zawodowo uprawia oszustwa od paru lat, żyjąc z nich wygodnie. Kowalczyk nadużywając firm rozmaitych towarzystw jak Zw. Powstańców Śląskich, Zw. Harcerstwa polskiego, Zw. młodzieży pracującej itd. itd. wyłudzał bądź od instytucji, bądź od bogatszych osób na Górnym Śląsku poważne sumy, które wydawał na siebie i rodzinę. Był on niewyczerpany w oszukańczych pomysłach: urządzał fikcyjne poświęcenia sztafardów, fikcyjne imprezy sportowe, fikcyjne jubileusze itd., drukował odpowiednie afisze i zawiadomienia i przy ich pomocy wyłudzał od majątniejszych osobistości rozmaite datki.

Ofiarą tego oszusta padło wielu lekarzy, adwokatów, dyrektorów banku, ponadto wiele razy wyłudził większe ilości piwa z browaru w Tychach, firmę Bata naciągał na obuwie, wszystkie rzekomo

na cele humanitarne... Od rzemieńców wyłudzał rozmaite smakołyki. Kowalczyk przepijał uzyskane w ten sposób pieniądze ze swoją rodziną w Chropczowie bądź w Król. Hucie.

Prowadził on „specjalną buchalterję”, gdzie notował zebrane fundusze. Dzięki amnestji udało mu się kilka razy uniknąć kary.

Odnacza się on niesłychanym tupetem i posiada w urzędach policji kartę jako niezwykle pomysłowy oszust.

Do policji w Katowicach zgłasza się obecnie wiele osób, które padły ofiarą jego oszukańczych kawałów.

Poza tem wiele osób... ze wstydu nie chce się zgłosić do urzędu śledczego, aby nie zdemaskować się, iż dało się oszukać Kowalczykowi.

(-) **Zamordowanie farmaceuty.** W wyniku poszukiwań policji lwowskiej za zaginioną farmaceutką 24-letnią Reginą Aichtówną; znaleziono jej zwłoki pod Wadolicami. Stwierdzono morderstwo, dokonane przez sad kapturowy partii komunistycznej.

(-) **Kot zagryzł dziecko.** We wsi Gruczyńskie, pow. kaliskiego, w zagrodzie Stefana Kozłowskiego, wydarzył się niesamowity wypadek. Gdy domownicy przebudzili się rano, znaleźli leżącego w kołysce, w kałuży krwi, 2-letniego Piotra Kozłowskiego. Stwierdzono, że dziecko ma przegrzniętą krtani i jest już nieżywe. Sprawcą morderstwa okazał się kot domowy, który w nocy wskoczył do kołyski i zagryzł chłopczyka. Po dokonaniu tego czynu kot-morderca zniknął.

Zebranie absolwentów Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej w Częstochowie.

W niedzielę, dn. 7 b. m. o godz. 15.30, w lokalu szkoły przy ul. Al. Wolności 17, odbędzie się zebranie organizacyjne wszystkich roczników absolwentów Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowej w Częstochowie.

Wieczór Kolonii Rosyjskiej.

W dniu 6-go stycznia b. r. o godz. 7-jej po poł. w lokalu Stow. Młodzieży Ewangelickiej, Al. 14, urządzona zostanie choinka dla biednych dzieci wznajana prawosławnego. Po choince o godzinie 20-jej m. n. 30 odbędzie się „wieczornica” dla dorosłych. Strój dowolny. Bufet tani i obficie zapopatrzony. Wejście tylko za zaproszeniami.

PROSZEK Z. KOGUTKIEM
 MIGRENE, NEURALGJE, BÓLE ZĘBOWE, GRYPE, PRZEZIĘBIENIA, BÓLE ARTRETYCZNE, STAWOWE, KOSTNE, I. P. PROSZEK ZE WYRABIAMY W POSTACI TABLETEK. ZADAJCIE ORYGINALNY PROSZEK Z. KOGUTKIEM

JASEŁKA W SALI KATEDRALNEJ.

W sobotę, dn. 6 i w niedzielę, dn. 7 b. m. o godz. 6-jej w sali Katedralnej wystawione zostaną „Jasełka” w zupełnie nowej inscenizacji z prologiem wg. Oratorjum ks. Soleckiego. Reżyseruje E. Halicki. Wykonawcy dokładają wszelkich starań, aby „Jasełka” wypadły jaknajlepiej. Udział bierze 60 osób. Zupełnie nowe dekoracje, dorobory zespołu orkiestralny oraz taneczny, wywyczone chóry, efekty świetlne — to wszystko daje gwarancję, że „Jasełka” w sali Katedralnej cieszyć się będą, jak zwykle, niesłabnącym powodzeniem.

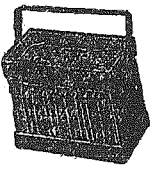
Kino-teatr „ATLANTIC“
 Dnia 1 i dni następujących
 Najświetniejsza oferta produkcji gwiazdek p. t.
BEZDOMNI
 („BEZPRIZORNIKI“)
 Film tan obyczajowy z niezwykłą smiałością jedną z naj większych bolączek życia społecznego. Kłopoty kolejojnych, „bezdomych” dzieci ulicy! ORAZ GROTESKA **POGANKA** z **ETTA BOOP**

Ku uwadze Rzemieślników Chrześcijań.

Dnia 6 stycznia 1934 r. o godzinie 15-jej w lokalu Okręgowo T. w Rzemieślniczej w Częstochowie, Al. 9, odbędzie się nadzwyczajne informacyjne zebranie wszystkich rzemieślników chrześcijańskich, prowadzących samodzielnie rzemiosło i posiadających karte rzemieślniczą w sprawach wyborów do Rady Izby Rzemieślniczej w Kł. cach.

Z uwagi na doniosłość spraw, uprasza się o punktualne i jaknajliczniejsze przybycie.
 ZARZĄD.

Ładowanie akumulatorów
 i naprawę najlepiej skuteczną
Auto Elektrotechnika
J. BYKA Al. 28
 Telefon 10-20
 Tamże magnesonownie słuchawek, głośników i t. p. urządzeniem fabrycznym.

CZYTELNIA „NOWOSCI“, II-ga Al. nr. 40, i piętro front, wypożycza bez kaucji 2 książki na jeden abonament. 1875

POTRZEBNA na wieś inteligentna gospodyni, znająca się doskonale na kuchni i gospodarstwie. Oferty do sklepu „Gońca” pod „Gospodyni”. 8

W KŁONNICACH kamienica I piętr. z przybudową — 10 ubikacji wraz z parcelą 1-morgową zaraz do sprzedania (dawny budynek sadu). Informacji udziela maj. Janaków, poczta Kłonnic. 3561

SKLEP spoczywco - kolonialny odstąpić zaraz. Wiadomość „Renoma” 1867

KUCHARZ Stanisław Andrzejewski przyjmuje wszelkie obstatunki w zakres sztuki kulinarnej rewołucja. Bałe, wesela, rodzinny, chrzciny, ul Gna-szyńska nr. 6 mieszka 4

MYDŁO „PALMA“ wyrobu A. Piątkowskiego, Al. nr. 26 lub ul. Wesola nr. 2, to najlepszy i najtańszy środek do prania

SPRZEDAM sklep ul. Ogrodowa 63

UCZNIA na praktykę przyjmie. Zakład fryzjerski ul. św. Barbary nr. 15/17. 22

TYLKO 20 gr. gołenie — 30 gr. strzyżenie kosztuje w Zakładzie fryzjerskim ul. Mirowska nr. 8, naprzeciw starej synagogi. 1883

POKÓJ do wynajęcia, śródmieście, utrzymane — bez Oferty do sklepu „Gońca” pod „M. S.” 13

MŁODA osoba poszukuje posady gospodyni, chętnie zajmie się gospodarstwem domowym w małej rodzinie. Łaskawe oferty do skł. „Gońca” pod „S” 23

SKLEP i pokój do wynajęcia, lub można zamieścić mieszkanie ul. Szarytowa nr. 6, Ostatni Grosz.

CHRZESTYJANIN mający trochę gotówki i chęć do prowadzenia fabryczki, może skorzysta z dobrej okazji. — Oferty do sklepu „Gońca” pod „Fachowiec”.

POSZUKUJE zastępcy z gotówką do wyrobienia kiosku z wyrobami tytoniowymi i gazetami. Wiadom. ul. św. Barbary nr. 33 m. 15 od godz. 4 do 8 po poł.

AKUSZERKA M. Kolańczyk udziela porad. Dla niezamężnych ustępstwa. Al. Pilsudskiego nr. 13/15, naprzeciw dworca kolejowego.

KARTEL ROBOCZY Dasz dził — 44 zł. do banku roboczo-produkcyjnego bez handlu pieniędym? — to każdy dostanie prawo dyskonta wszelki jak mójtoner — za 44 dni — C. d. za tydzień. Instruktor Bączyński Pułaskiego 42

WARSZAWSKI Fryzjer Dama...
„WACŁAW“ II-ga Al. nr. 24 w podwórzu na prawo.
 Ondulacja wodna i żelazkowa, manicure
Wieżna Ondulacja
 Nowoczesne uczesania system Antoine Paris i karbowalne fryzury lakierowane.

WYNAJME w śródmieściu dwa pokoje z kuchnią i w tygodniu wprost od gospodarza. Oferty składać Kancelaria Notariusza Skalskiego, Al. 20.

1 LUB 2 POKOJE umeblovane lub bez na dające się dla lekarza, albo na biuro w śródmieściu, do wynajęcia od zaraz. Wiadomość ul. Szarytowa, Al. nr. 33 m. 3.

TARCOW kurs I w poniedziałek, dn. 8-go godz. 7 wieczorniecznie Szkoła Bal. Parnasowa, Al. nr. 9.

DO WYNAJĘCIA pokój z piecem kuchennym. Wiadom. III Al. nr. 55 u gospodarza. 33

MAGIEL nowoczesny do sprzedania. Wiadomość ulica Handlowa 15 w sklepie.

BUFETOWA potrzebna Stary Rynek nr. 24, Kawiarnia. 43

W KONIECPOLU tuż obok poczty okazynie do sprzedania z powodu zmiany warunków pracy dom i zabudowaniami gospodarskie mi, ogrodem wznajmym i owocowym o powierzchni 4-ach morgów, pasieka (13 uli z przeczłami). Dwa mieszkania: 2 pokoje z kuchnią i 4 pokoje z kuchnią bez lokatorów. Do objęcia zaraz. Wiadomość firma Jerzy Cholewicki i S. k. Częstochowa, Al. Al. nr. 23, telefon nr. 20-25.

RADJO 3-lampowe „autodyna”, lub 2-lampowe w dobrym stanie do sprzedania. Wiad. M. Bromcel, Raków, Ściegiennego 21.

OTWIERA SIĘ kurs półroczny bliższy pozycywej dziedzinie do podjęcia wraz z haftami. Prócz tego sła fraki, bluzeczki i t. p. Opłata 10 zł. miesięcznie. Przyjmuję się również do roboty bielonej i suknie od najskromniejszych do najwzrostniejszych. Robota solidna, ul. Dąbrowskiego nr. 48 m. 5. 51

TANIO wełniana pullovery, bluzy, pończochy 2 złote, skarpetki od 40 gr. Nad. i rozbiłki pończoch, pudn. i zenie oczek, reperacja swetrów, ściągacz do bluzek różnej roboty p o l e c a Wytwórnia Helen Kowalczyk, Al. Al. nr. Wolności nr. 19. 52

ZNANY okultysta - chromatanta Pietrukievicz określa: nieomylnie charakter, za lety, wady, terażniejszość, przyszłość każdego człowieka. Jeden złoty Rynek Wieluński 1

AKUSZERKA Jakubowska z długoletnią praktyką w klinice położniczej, III-A Al. nr. 49, przyjmuje samowiednia, udziela porad. Dla niezamężnych ustępstwa. 1853

SPRZEDAM garderobę z lustrem, kredens ozdobny dębowy, biurko, łóżka z szafkami, biblioteka, bieliźniarka używane, szafy i łóżka nowe, ul. Ogrodowa nr. 39 m. 2. 46

KSIEGI BUCHALTERYJNE
KALENDARZE
 POLECA
SKLEP „GOŃCA“
 II ALEJA Nr. 26. TELEFON 20-50.

Dr. A. WOLBERG
 choroby skórno-weneryczne
 przyjmuje od 4 — 7.
 Częstochowa, Al. Kościuszki Nr. 28.
 Telefon 10-07.

PROSBY — do podania, rekursy — do wzięcia rządowych, samo rządowych, sądowych, piątek tania. Dla bezrobotnych: ustępstwa. Raków, dom fabr. nr. 13 m. 195, I-sze piętro. 27

ZGUBIONO książkę wojskową wydz. przez PKU. Ciechanów na imię Piotr Załęski. 9

ZAKŁAD fryzjerski sprzedam z powodu wyjazdu tania. Oferty do sklepu „Gońca” pod „Fryzjer”, 32

SZKOŁA TAŃCÓW
 baletm. K. Kosteckiego w lokalu własnym, ulica Waszyngtona No 6. Przyjmuję zapisy na kursy I-II-III, Mazura, lekcje osobiste codziennie od 10 rano do 9 wiecz. UWAGA! Lekcje praktyczne: W sobotę, w święto trzech królów, w niedzielę, 7 stycznia od godz. 6.30 wiecz.

MERLE NOWOCESNE najkorzystniej można kupić tylko w firmie: Adam Gliński, Al. 12. — Rok założenia 1885. Polca najnowocześniejszych faśnowad i fornierów, bezkonkurencyjne roboty: uzrządzenia sypialniane, słołowe, kuchenne oraz sztuki potędyczne. Ceny niskie kryzysowe! Telefon 23-22.

Dr. Paweł Broniatowski
 choroby weneryczne i skórne
 od 9 do 12 i od 4 — 8. Panie od 12 — 1 popoł. ul. P. Mar. i 24, tel. 18-34.

HUMOR I SATYRA.

Obrażliwy napis.

— Do zakładu fotograficznego wpada pani Zuzia z gniewem ząda:
— Proszę natychmiast zdjąć moje fotografie z gablotki!

— Ależ szanowna pani... Czy to panią obraża?
— Ja myślisz! Pod fotografią jest napis: „Pięć tuzina tysięcy za dwa złote...“!

Powód do placzu.

Na ulicy placze mały chłopczyk. Przechodzień zapytuje go:

— Czego beczysz?
— Bo moi braciśkowie mają teraz wakacje na Boże Narodzenie, a ja nie!

— Dlaczego ty nie masz wakacji? Biedne dziecko?

— Bo ja jeszcze nie chodzę do szkoły!

— Kocham męgo narzeczonego! Gdybym wiedziała, jak mu dać szczęście!

— Poproś tu nie wychodzić za niego zamaż!

Ktoś dopisał.

Hosendulf ma zwyczaj, wychodząc z domu, zostawiać na drzwiach kartkę z napisem, gdzie jest, kiedy wróci i t. p.

Pewnego dnia udał się na pogrzeb przyjaciela i zostawił na drzwiach kartkę:

„Jestem na cmentarzu“.

Gdy wrócił do domu, znalazł na karice dopisek:

„Niech panu ziemia będzie lekka“.

Mądre droższe.

— Słyszales? Soda będzie opodatkowana, więc mądro droższe.

— Nie nie szkodzi! Dziś największe kariery robi się bez mydła!

— Ta Papliska to straszna plotkarka. Potrafi godzinami omawiać wspaniałych.

— A z kim tak rozmawia?

— Ze mną...

Niepokój.

— Gdym wynajmował ten pokój, zapewniała mnie pani, że będę miał zupełny spokój...

— No, i?

— „...a tymczasem przychodzi pani do mnie co drugi dzień i upomina się o komorne.“

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

SOBOTA, 6 STYCZNIA.

Warszawa — fala 1411,8 m, moc 120 kW.

9'00 Audycja poranna. 10'00 Tr. nabożeństwa ze Lwowa. 11'57 Sygnał czasu, hejnał z Krakowa. 12'10 Wiadom. meteor. 12'15 Poranek muzyczny. 13'00 Odczyt. 14'00 Pogadanka dla gospodyń. 14'15 Odczyt rolniczy. 14'25 Muzyka gramofon. 14'30 Koncert. 15'00 Odczyt. 15'20 Koncert. 16'00 Muzyka gramofon. 16'45 Kwadrans literacki. 17'00 Odczyt. 17'15 Koncert. 17'40 Koncert. 18'00 Skuchowisko. 18'40 Koncert śpiewaczy. 19'05 Rozmai. tości. 19'30 Muzyka gramofon. 19'35 Odczyt. 19'40 Felieton. 20'00 Koncert. 21'00 Dzienник wiecz. 21'10 Wiadomości sportowe. 21'20 Koncert. 22'00 Odczyt z Wilna. 22'15 Muzyka taneczna. 23'00 Komunikaty. 23'05 Muzyka taneczna.

NIEDZIELA, 7 STYCZNIA.

9'00 Audycja poranna. 10'00 Tr. nabożeństwa ze Lwowa. 11'57 Sygnał czasu, hejnał z Krakowa. 12'10 Wiadom. meteor. 12'15 Poranek muzyczny. 13'00 Odczyt. 14'00 Pogadanka dla gospodyń. 14'15 Odczyt rolniczy. 14'25 Muzyka gramofon. 14'30 Koncert. 15'00 Odczyt. 15'20 Koncert. 16'00 Muzyka gramofon. 16'45 Kwadrans literacki. 17'00 Odczyt. 17'15 Koncert muzyki lud. 18'00 Słuchowisko z Krakowa. 18'40 Koncert śpiewaczy. 19'05 Rozmai. tości. 19'30 Radioteledziennik dla młodzieży. 19'45 Odczyt. 19'50 Koncert. 20'50 Dziennik wie-

ANASTAZJA DREWNOWSKA.

15. KATASTROFA

POWIEŚĆ

Wyszli przed furtkę, zrobili kilkadziesiąt kroków i spotkali się oko w oko z Niką i Zygmuntem, którzy obeszli sad naokolo.

Jadzia wydała okrzyk trwogi, którego się potem nie mogła dostatecznie wystrydzić. Jak się zachował Szreniawa, nie zdołała zauważyć. Usłyszała tylko śmiechek Niki i głos pana Zygmunta:

— Pan parucznik daruje mi życie! Spotkałem pannę Nikę i ponieważ takie zjawiska nie powinny chodzić bez eskorty, pozwolłem sobie...

— Spotkaliśmy się w sadzie — przerwała wesoło Nika. — Patrzą Bożciu, jaki pan Zygmunt łakomy. Ugina się pod temi śliwkami...

Bohdan uwierzył i uspokoił się. Nika nie skłamała. Jadzia wystawiła jej mimowoli fałszywe świadectwo prawdy. Spojrzał na nikła figurkę, cofającą się pod płot i zwrócił się do narzeczonej:

— Ta paniuszka powiedziała mi, dokąd poszłaś, i przyprowadziła tutaj. Do wieśniaka, że się panie były koleżankami. Prosiłem, żeby cię kiedy odwiedziła.

Nika dopiero teraz zauważyła Jadzie i w jej przebiegłym mózgu narodziła się momentalna pewność, że „brzydactwo“ szpiegowało ją i naprowadziło Szreniawę na trop jej i pana Zygmunta. Ale naturalnie nie zdążyło jeszcze nie powiedzieć, a raczej nie powiedziało na najszybciej, żeby miał większą „niespodziankę“. Oczywiście, gdyż Bohdan nie

Dr. M. ROZEN

Choroby skórne i weneryczne leczenia żyłsków
II Aleja № 41, od 8-12 i od 2-8.

ozony. 21'00 Felieton. 21'15 Transm. z Poznania. Zakończenie meczu bokserskiego Poznań — Berlin. 21'45 Wiadomości sportowe. 22'00 Wesoła audycja ze Lwowa. 23'00 Komunikaty. 23'05 — 23'30 Muzyka taneczna.

SOBOTA, 6 STYCZNIA.

Katowice — fala 408,7 m, moc 16 kW.
9'00—10'00 Audycja poranna z Warszawy. 10'00 Transm. nabożeństwa ze Lwowa. 11'57 — 14'00 Transm. z Warszawy i Krakowa. 14'00 Odczyt gramofon. 14'15 Transm. z Warszawy. 15'00 Muzyka gramofon. 15'20 — 16'30 Transm. z Warszawy. 16'30 Muzyka gramofon. 16'50 Skrzynka dla dzieci. 17'15—19'05 Transm. z Warszawy. 19'05 Rozmai. tości. 19'10 Koncert. 19'40 — 21'10 Transm. z Warszawy. 21'10 Wiadomości sportowe. 21'20—24'00 Transm. z Warszawy i Wilna.

NIEDZIELA, 7 STYCZNIA.

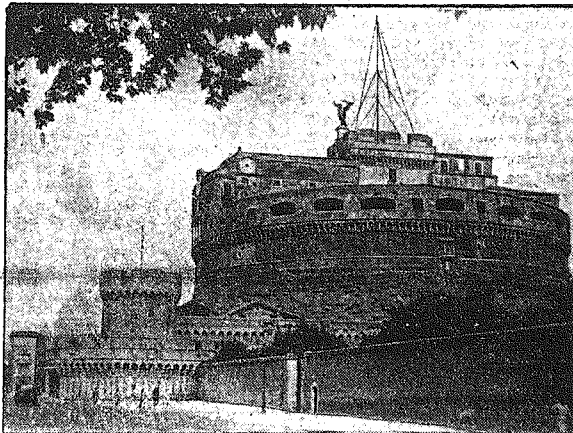
9'00—10'00 Audycja poranna z Warszawy. 10'00 Transm. nabożeństwa ze Lwowa. 11'57 — 14'00 Transm. z Warszawy i Krakowa. 14'00 Odczyt religijny. 14'15 Wiadomości bieżące. 14'20 Muzyka gramofon. 14'30 Transm. z Warszawy. 15'00 Felieton aktualny. 15'20—16'30 Trans. ze Lwowa i Warszawy. 16'30 Muzyka gramof. 16'45—18'40 Transm. z Warszawy. 18'40 Bery i bojki śląskie. 19'10 Rozmai. tości. 19'15 Muzyka gramof. 19'30—21'45 Trans. z Warszawy i Poznania. 21'45 Wiadomości sportowe. 22'00—23'30 Trans. z Warszawy.

ŁAMIGŁÓWKA Nr. 389.

Ułożył: Jan Kachel.

o	x	o								
o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o

na której Bóg objawił się Mojżeszowi. 4. Drogi

Słynny Zelmek św. Anioła w Rzymie, dawny grobowiec cesarza Hadriana.

kamień, 5. Ptak amerykański, 6. Tarcza drewniana, 7. General polski 19 w., 8. Oplata.

Rozwiązanie łamigłówek Nr. 389 nadsyłać należy do dnia 10 stycznia, przyczem uprzejmie prosimy o zaznaczenie na kopertach, że zawiera rozwiązanie szarady.

Za dobre rozwiązanie Redakcja wyznacza trzy nagrody: 1) powieść jednottomowa, 2) powieść jednottomowa i 3) pocztówkę artystyczną. Przy nadsyłaniu rozwiązań prosimy dołączyć poniżej zamieszczony kupon.

Kupon łamigłówek Nr. 389

ROZWIĄZANIE KRZYŻYKÓWKI Nr. 388.

S	Z	C	H	E	S	L	I	W	E	G	O	N		
T	R	O	K	O	K	O	T	I	K	O	T			
A	R	K	O	K	O	K	O	T	I	K	O	T		
T	R	O	K	O	K	O	T	I	K	O	T			
Y	W	E	G	O	R	O	K	U	Z	Y	C	Z	Y	G
P	D	Z	E	D	N	E								
O	E	Z	I	A	R	S								
C	N	A	J	R	S									
Z	S	O	D	J	R	S								
N	K	E	A	B	E	R	A	N						
O	N	I	E	C	A	B	O	N	E	N	T	O	M	

Trafnych rozwiązań krzyżówek noworoce Nr. 388 nadesłano 27.

Droga losowania nagrody otrzymują: I — powieść jednottomowa p. Wincenty Sylwester Mazik, Dąbrowskiego 17, II — powieść jednottomowa p. Adolf Józefowski z Gnaszyna, III — pocztówkę artystyczną p. Z. Makalarczyk, ul. Stawowa.

Wymienione powyżej osoby proszone są o przybycie do Redakcji naszego pisma od godz. 9-ej do godz. 1-ej po poł. (III Aleja 52) celem odbioru nagród.

do tańca i towarzysstwa

Art. 9375-03

Prunelowe czółenka lub na paseczku. Francuski lub słupkowy obcas.

Art. 9715-03

Afłaski w białym i czarnym kolorze. Białe farbujemy pod każdy kolor stroju. Czółenka i na paseczku. Aksmiutki zł. 7.-.

Art. 1837-21

Lakerki do tańca i towarzysstwa.

Półczoski jedwabne od zł. 1.50, 2.-, 3.-, fioletowe zł. 2.50, jedwabne matowe zł. 3.75

Rata

Czy wiecie, że..

...w ciągu ostatnich 10-ciu lat, 11 miast Ameryki osiągnęło ludności ponad 100 tysięcy; obecnie miast takich mają Stany 80.

...znakomita nasza rodaczka p. Marja Curie-Skłodowska prowadzić będzie w Sorbonie w nowym roku akademickim wykłady o jodach, elektronach i radioaktywności. Wykłady odbywać się będą w audytorjum Instytutu Radowego.

gała, żeby ją wziął Ale niedoczekanie! Kopnie jak psa itd. itd.

— Szanowny pan życzy sobie pokój?

Marian podniósł zmęczone oczy do twarzy kelnera.

— Tak. Dajcie mi jakiś tytuł, żeby jak najmniej hałasu... Zabawię tu kilka dni.

— Jest cichy pokój, proszę szanownego pana.

— Kolację proszę mi przysłać do pokoju. Kielbasa z kiszona kapusta i wódka.

Kelner już odchodził, kiedy Marian przywołał go z powrotem:

— Co tu u was słychać? — zapytał z nagłym ozwiemieniem. — Dużo się zmieniło? Dawno nie byłem już w Kazimierzu.

Faktycznie nie był nigdy.

Kelner, siwawy, mierzny człowieczy, uśmiechnął się uprzejmie:

— Tak, potrochu, cośnieważ, proszę szanownego pana. Komisarz się stara...

Są nowe chodniki...

— Gości dużo macie w tym sezonie?

— O, sa...

— Dużo ładnych kobiet?

— O, są! A najładniejsza jedna z Warszawy. Wszyscy za nią latają.

— O?! Taką ładną?

— Fajna kobieta, proszę szanownego pana. Przychodzi tu do nas na obiady.

Marian ścisnął niecierpliwie brwi. Nie chciał się zanadto wypytwać, żeby nie był wzbudzicielem podejrzeń, a tu kelner nie był dostatecznie gadatliwy.

— Meżatka?

— O, nie. Narzeczona pana parucznika Szreniawy. Codziennie tu do niej...

Marian drgnął i żeby się opanować, zapalił papierosa.